

Valstybinio audito ataskaita

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS
MINISTERIJOJE ATLIKTO FINANSINIO
(TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2014 m. liepos 15 d. Nr. FA-P-20-1-40

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

<u>IŽANGA</u>	<u>3</u>
<u>AUDITO APIMTIS IR METODAI</u>	<u>4</u>
<u>PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS</u>	<u>6</u>
<u>1. Pastebėjimai dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų</u>	<u>6</u>
1.1. Dėl nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto, atsargų apskaitos	6
1.2. Dėl finansinio turto apskaitos	9
1.3. Dėl mineralinių išteklių apskaitos	10
1.4. Dėl išankstinių mokėjimų, gautinų sumų, įsipareigojimų, finansavimo sumų apskaitos	11
<u>2. Pastebėjimai dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų</u>	<u>13</u>
<u>3. Pastebėjimai dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo</u>	<u>14</u>
<u>4. Kiti pastebėjimai</u>	<u>14</u>
4.1. Dėl lėšų aplinkos investiciniams projektams finansuoti naudojimo	14
4.2. Dėl paslaugų pirkimo nuolatinėms vidaus administravimo funkcijoms atlikti	17
4.3. Dėl valstybės informacinių išteklių valdymo	19
<u>5. Rekomendacijos</u>	<u>22</u>
<u>PRIEDAI</u>	<u>25</u>

IŽANGA

Audito tikslas – įvertinti: valstybės biudžeto asignavimų 2014 metams planavimą teisėtumo požiūriu; 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija. Ministerijos svarbiausi veiklos tikslai: formuoti valstybės politiką aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės ir taršos prevencijos, gamtos išteklių naudojimo, klimato kaitos, aplinkos monitoringo, cheminių medžiagų ir preparatų valdymo, poveikio aplinkai vertinimo, atliekų (išskyrus radioaktyviasias) tvarkymo, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugos, žemės gelmių, hidrometeorologijos, miškų ūkio, teritorijų planavimo ir priežiūros, urbanistikos ir architektūros, statybos ir jos priežiūros, būsto, vandens ir nuotekų, genetiškai modifikuotų organizmų valdymo, žuvininkystės vidaus vandenyse, valstybės administracinių ir kitų negyvenamųjų patalpų bei pastatų naudojimo srityse ir organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą; užtikrinti racionalų gamtos išteklių (įskaitant miškus ir žemės gelmes) Lietuvos Respublikoje, jos teritorinėje jūroje, kontinentiniame šelfe ir ekonominėje zonoje naudojimą, apsaugą, gausinimą ir atkūrimą; siekti sudaryti palankias sąlygas šalies gyventojams įsigyti būstą, tinkamai jį prižiūrėti, modernizuoti – mažinti energijos sąnaudas. Ministerijos adresas: A. Jakšto g. 4/9, 01105 Vilnius, identifikavimo kodas 188602370.

Audituojamu laikotarpiu Aplinkos ministerijai vadovavo ministras Valentinas Mazuronis, vyriausiojo buhalterio funkcijas vykdė Finansų skyriaus vedėja Danutė Mačiokaitė.

Audituojamas laikotarpis – 2013 metai.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškia valstybinio audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad metinėse konsoliduotosiose finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių. Audito metu buvo atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas. Audito procedūros buvo atliktos svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Dėl metinio finansinių ataskaitų rinkinio

Audito metu vertinome Aplinkos ministerijos 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis. Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sudarė Finansinės būklės ataskaita, Veiklos rezultatų ataskaita, Pinigų srautų ataskaita, Grynojo turto pokyčių ataskaita ir finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, kurie parengti pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Finansinės būklės ataskaitoje 2013 m. pradžioje turto bei atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo iš viso 65 517 860,21 tūkst. Lt, pabaigoje – 8 402 894,28 tūkst. Lt.

Dėl metinio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

2013 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarė Biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas ir Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita, Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita, Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų ataskaita, Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita ir Nepanaudotų biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į valstybės biudžetą, valstybės biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita, kurie parengti pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Ministerija ir jai pavaldžios įstaigos 2013 metais vykdė 8 programas (žr. 1 priedą). Šioms programoms įgyvendinti panaudota 735 766,8 tūkst. Lt asignavimų, iš jų 726 974,6 tūkst. Lt išlaidoms (iš jų 81 843,4 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 8 792,2 tūkst. Lt turtui įsigyti.

2013 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas ministerijos ir 24-ių jai pavaldžių biudžetinių įstaigų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu (įstaigos nurodytos 2 priede).

Dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

Audituojamajame subjekte vertinome valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams 2013 metais. Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtakos atskirioms audito sritims, audito procedūras atlikome:

- biudžeto vykdymo srityje, vertindami:
  - ar tinkamai suplanuoti, paskirstyti ir pagal paskirtį panaudoti biudžeto asignavimai įgyvendinant programas;

- ar tinkamai suplanuoti ir pagal paskirtį panaudoti investicijoms skirti biudžeto asignavimai;
- turto srityje, vertindami:
  - ar pagal teisės aktus turtas valdomas, perduodamas kitoms įstaigoms, nurašomas, teisiškai įregistruojamas, inventorizuojamas;
  - ar pagal teisės aktų reikalavimus steigiamos ir įteisinamos valstybės informacinės sistemos;
  - ar sudarytos panaudos sutartys dėl valstybinės žemės sklypų.
- išlaidų ir pajamų srityse, vertindami:
  - ar prekių / paslaugų / darbų pirkimas vykdytas vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu;
  - ar pagal teisės aktų reikalavimus mokamas atlygis už darbą, naudojamos lėšos tarnybiniams automobiliams, judriojo ryšio paslaugoms, komandiruotėms ir kitoms reikmėms;
  - ar laiku ir ar visos už suteiktas paslaugas gautos pajamos pervedamos į valstybės biudžetą.
- biudžetinės įstaigos likvidavimo srityje, vertindami:
  - ar biudžetinė įstaiga buvo likviduojama pagal teisės aktų reikalavimus.

Atliekant minėtas audito procedūras, vadovautasi teisės aktais, kurie yra pateikti 3 priede.

Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų reikalavimų, atsižvelgėme į pažeidimų poveikį, su audituojamu subjektu aptarėme juos lėmusias priežastis, įvertinome galimas teisės aktų pasekmes.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. PASTEBĖJIMAI DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO DUOMENŲ

Finansinių ataskaitų rinkinio tikslas – pateikti informaciją apie viešojo sektoriaus subjekto finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus, kuria naudojasi vartotojai, priimdami ir vertindami sprendimus dėl išteklių paskirstymo ir jų naudojimo teikiant viešąsias paslaugas¹.

Finansinės būklės ataskaitoje pateikta informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto būklę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną², o Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikta informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto veiklos rezultatus, t. y. uždirbtas pajamas ir turėtas sąnaudas per šioje ataskaitoje nurodytą ataskaitinį laikotarpį³.

Aplinkos ministerijos parengtą 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sudarančios dalys nurodytos ataskaitos dalyje „Audito apimtis ir metodai“. Ataskaitos 1.1–1.4 poskyriuose pateikiami neatitikimai, nustatyti Finansinės būklės ir Veiklos rezultatų ataskaitose pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis. Neatitikimų įtaka šių ataskaitų duomenims pateikta 4 ir 5 prieduose. Kitose ataskaitose (Pinigų srautų, Grynojo turto pokyčių ataskaitose ir finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte) reikšmingų neatitikimų nenustatyta.

1.1. Dėl nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto, atsargų apskaitos

Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje straipsnyje „Nematerialusis turtas“ nurodyto turto balansinė vertė – 31 313,88 tūkst. Lt, straipsnyje „Ilgalaikis materialusis turtas“ – 309 724,98 tūkst. Lt, straipsnyje „Atsargos“ – 152 199,41 tūkst. Lt. Nematerialiajam turtui priskiriami plėtos darbai, programinė įranga ir jos licencijos, nebaigti projektai ir išankstiniai mokėjimai ir kt., o ilgalaikiam materialiajam turtui – pastatai, nekilnojamosios ir kilnojamosios kultūros vertybės, mašinos ir įrenginiai, transporto priemonės, baldai ir biuro įranga, kt.

Aplinkos ministerijai pavaldi įstaiga Generalinė miškų urėdija neužregistravo remontuojant salę įsigyto ilgalaikio turto (surenkamos operatorinės, mobilios tribūnos, įgarsinimo, apšvietimo ir vaizdo įrangos, bendra jų įsigijimo vertė 123,71 tūkst. Lt) ir įsigyto trumpalaikio turto (227 vnt.

¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-28 įsakymu Nr. 1K-388 (2009-12-24 įsakymo Nr. 1K-476 redakcija) patvirtinto 1-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“ 8 p.

² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymu Nr. 1K-378 (2009-12-24 įsakymo Nr. 1K-478 redakcija) patvirtinto 2-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Finansinės būklės ataskaita“ 5 p.

³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymu Nr. 1K-379 (2009-12-16 įsakymo Nr. 1K-457 redakcija) patvirtinto 3-iojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Veiklos rezultatų ataskaita“ 5 p.

žiurovų kėdžių ir vienos lankytojų kėdės, bendra jų įsigijimo vertė 118,37 tūkst. Lt). Įsigytas trumpalaikis turtas turėjo būti užregistruotas pagal 8-ojo VSAFAS „Atsargos“ nuostatas⁴, ilgalaikis turtas – pagal 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatas⁵. Urėdija turto įsigijimo išlaidas nepagrįstai pripažino ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis.

Dėl šių priežasčių Finansinės būklės ataskaitos straipsniuose „Baldai ir biuro įranga“, „Medžiagos, žaliavos ir ūkinis inventorių“ ir „Finansavimo sumos iš valstybės biudžeto“ nurodytos balansinės vertės 123,71 tūkst. Lt, 118,37 tūkst. Lt ir 242,08 tūkst. Lt mažesnės, Veiklos rezultatų ataskaitos straipsniuose „Finansavimo pajamos iš valstybės biudžeto“ ir „Kitų paslaugų sąnaudos“ nurodytos pajamos ir sąnaudos 242,08 tūkst. Lt didesnės.

Aplinkos ministerijai pavaldi Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija neteisingose sąskaitose užregistravo nematerialųjį turtą: dvi ugniasienes ir šešias operacines sistemas, kurių įsigijimo vertė 99,81 tūkst. Lt, balansinė vertė be amortizacijos sąnaudų – 74,86 tūkst. Lt, užregistravo sąskaitoje Nr. 12082 „Kompiuteriai ir jų įranga“, 270 vienetų licencijų, kurių įsigijimo vertė 10,78 tūkst. Lt, užregistravo sąskaitoje Nr. 2020 „Ūkinio inventoriaus įsigijimo savikaina“. Įsigytas nematerialusis turtas turėjo būti užregistruotas pagal 13-ojo VSAFAS „Nematerialusis turtas“ 56.2 punktą⁶ nematerialiojo turto programinei įrangai ir jos licencijoms registruoti skirtoje sąskaitoje.

Dėl šios priežasties Finansinės būklės ataskaitos straipsnyje „Programinė įranga ir jos licencijos“ nurodyta 85,64 tūkst. Lt mažesnė turto balansinė vertė, straipsniuose „Baldai ir biuro įranga“ ir „Medžiagos, žaliavos ir ūkinis inventorių“ nurodytos atitinkamai 74,86 tūkst. Lt ir 10,78 tūkst. Lt didesnės turto vertės.

Pažymėtina, kad įgyvendindama audito metu teiktas rekomendacijas urėdija 2014 metų gegužės mėnesį atliko koreguojančius buhalterinius įrašus ir užregistravo įsigytą ilgalaikį ir trumpalaikį turtą jam registruoti skirtose sąskaitose.

2013 metų pabaigoje keitėsi viešojo sektoriaus subjektų atliktų turto esminio pagerinimo išlaidų apskaitos reikalavimai, nustatyti 12-ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“. Pagal pakeistą standarto 37 punktą⁷, jei viešojo sektoriaus subjektas, siekdamas įgyvendinti viešąjį interesą, atlieka turto, kurio nevaldo, kuriuo nesinaudoja (nesinuomoja ar kitaip nesinaudoja) ir nedisponuoja, esminio pagerinimo darbus, išlaidas šiems darbams atlikti pripažįsta sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, kai jos padaromos. Pagal ankstesnį 37 punkto⁸ reikalavimą, tokias išlaidas viešojo sektoriaus subjektas turėjo pripažinti ilgalaikiu materialiuoju turtu savo apskaitoje užregistruodamas atskirą turto vienetą ir nudėvėdamas jį per naudingo tarnavimo laiką.

Nustatyti atvejai, kai Neries ir Rambyno regioninių parkų direkcijos (abi direkcijos pavaldžios ministerijai pavaldžiai įstaigai Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai) Finansinės būklės

⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-06-20 įsakymas Nr. 1K-220 (2009-12-24 įsakymo Nr. 1K-477 redakcija) „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 8-ojo standarto patvirtinimo“.

⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymas Nr. 1K-174 (2009-12-22 įsakymo Nr. 1K-466 redakcija) „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“.

⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-16 įsakymas Nr. 1K-238 (2009-12-31 įsakymo Nr. 1K-495 redakcija) „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 13-ojo standarto patvirtinimo“.

⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymas Nr. 1K-174 (2009-12-22 įsakymo Nr. 1K-466 ir 2013-12-19 įsakymo Nr. 1K-405 redakcijos) „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“.

⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymas Nr. 1K-174 (2009-12-22 įsakymo Nr. 1K-466 redakcija) „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“.

ataskaitos ilgalaikio turto straipsnyje „Nekilnojamosios kultūros vertybės“ nurodė keturių kultūros vertybėmis paskelbtų⁹, bet direkčių patikėjimo teise nevaldomų piliakalnių tvarkymo darbų išlaidas (iš viso 1 331,32 tūkst. Lt). Piliakalnių tvarkymo darbai buvo finansuoti iš Europos Sąjungos ir valstybės biudžeto lėšų pagal Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos įgyvendinamą projektą „Saugomų teritorijų tvarkymas (I etapas)“, kuriuo siekiama supažindinti visuomenę su saugomomis vertybėmis, sudaryti sąlygas lankyti saugomose teritorijose nedarant žalos aplinkai, kt. Tvarkant piliakalnius, dalis lėšų buvo panaudota piliakalnių šlaitams tvirtinti, šienavimui, želdynams tvarkyti, kita dalis – minimaliai infrastruktūrai lankytojams įrengti ir įrangai įsigyti (takams, apžvalgos, atokvėpio aikštelėms, suolams, kt.). Todėl įsigytas ilgalaikis ir trumpalaikis turtas turėjo būti užregistruotas pagal 12-ąją VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“¹⁰ arba 8-ąją VSAFAS „Atsargos“¹¹, o padarytos piliakalnių tvarkymo darbų išlaidos pripažintos ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, kai jos buvo padarytos.

Dėl šios priežasties Finansinės būklės ataskaitos straipsniuose „Nekilnojamosios kultūros vertybės“, „Finansavimo sumos“, „Tikrosios vertės rezervas“ nurodytos balansinės vertės atitinkamai 1 331,32 tūkst. Lt, 302,66 tūkst. Lt ir 1 028,66 tūkst. Lt didesnės (tikslī suma gali būti nustatyta įvertinus visų šiame straipsnyje nurodytų piliakalnių tvarkymo darbų išlaidų pobūdį, įsigyto turto vertes).

Aplinkos ministerijai pavaldī įstaiga Kauno Tado Ivanausko zoologijos muziejus nėra baigęs jam priklausančių kilnojamųjų kultūros vertybių (ekspонатų) vertinimo, todėl Finansinės būklės ataskaitos straipsnyje „Kilnojamosios kultūros vertybės“ nurodyta turto balansinė vertė (1 277,79 tūkst. Lt) yra sumažinta.

12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ 42, 63 ir 64 punktuose¹² nurodyta, kad kilnojamosios kultūros vertybės rodomos tikrąja verte, kuri nustatoma remiantis draudžiamąja verte, o jei šios vertybės neapdraustos, vertė nustatoma remiantis verte, kuri yra nustatoma šiais būdais jų prioritetų tvarka: vadovaujantis to turto registrą tvarkančio subjekto atliekamo vertinimo duomenimis; įsigijimo savikaina, jei ji gali būti patikimai nustatyta; simboline vieno lito verte (jei įsigijimo savikaina yra lygi nuliui arba negali būti patikimai nustatyta). Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos kultūros ministro patvirtintomis Muziejinių vertybių (ekspонатų) vertinimo metodinėmis rekomendacijomis¹³, Zoologijos muziejus iki 2013 m. gruodžio 31 d. nustatė tik dalies ekspонатų tikrąją vertę, o likusius 161 363 ekspонатus įvertino simboline vieno lito verte (šių vertybių balansinė vertė – 161,36 tūkst. Lt). Jų vertę ketinama patikslinti iki metodinėse rekomendacijose nurodyto termino – 2020 m. gruodžio 31 dienos.

Dėl to, kad ministerijai pavaldžios įstaigos užregistravo ne visą turtą arba jį užregistravo netinkamose sąskaitose, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Finansinės būklės ataskaitos pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis straipsniuose „Programinė įranga ir jos licencijos“ (A.I.2 eil.),

⁹ Buivydy, Bradeliškių, Šereitlaukio ir Obstainių piliakalniai kultūros vertybėmis paskelbti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-05-19 nutarimu Nr. 612 „Dėl nekilnojamųjų kultūros vertybių paskelbimo kultūros paminklais“.

¹⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymas Nr. 1K-174 (2009-12-22 įsakymo Nr. 1K-466 redakcija) „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“.

¹¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-06-20 įsakymas Nr. 1K-220 (2009-12-24 įsakymo Nr. 1K-477 redakcija) „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 8-ojo standarto patvirtinimo“.

¹² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymas Nr. 1K-174 (2009-12-22 įsakymo Nr. 1K-466, 2011-01-31 įsakymo Nr. 1K-034, 2013-12-19 įsakymo Nr. 1K-405 redakcijos) „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“.

¹³ Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2010-08-20 įsakymas Nr. IV-446 „Dėl Muziejinių vertybių (ekspонатų) vertinimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“.

„Baldai ir biuro įranga“ (A.II.8 eil.), „Medžiagos, žaliavos ir ūkinis inventorių“ (C.I.2 eil.), „Finansavimo sumos iš valstybės biudžeto“ (D.I. eil.) nurodytos atitinkamai 85,64 tūkst. Lt, 48,85 tūkst. Lt, 107,59 tūkst. Lt ir 242,08 tūkst. Lt mažesnės balansinės vertės, straipsniuose „Nekilnojamosios kultūros vertybės“ (A.II.4 eil.), „Finansavimo sumos“ (D eil.) ir „Tikrosios vertės rezervas“ (F.II.1 eil.) – atitinkamai 1 331,32 tūkst. Lt, 302,66 tūkst. Lt ir 1 028,66 tūkst. Lt didesnės balansinės vertės.

Minėtos ataskaitos straipsnyje „Kilnojamosios kultūros vertybės“ (A.II.7 eil.) nurodyto turto balansinė vertė (1 277,79 tūkst. Lt) yra sumažinta, nes ministerijai pavaldžioje įstaigoje nėra baigtas vertybių (eksponatų) vertinimas tikrąja verte, t. y. 161,36 tūkst. eksponatų įvertinti simboline vieno lito verte.

Veiklos rezultatų ataskaitos pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis straipsniuose „Finansavimo pajamos iš valstybės biudžeto“ (A.I.1 eil.) ir „Kitų paslaugų sąnaudos“ (B.XIII. eil.) nurodytos 242,08 tūkst. Lt sumomis didesnės pajamos ir sąnaudos.

1.2. Dėl finansinio turto apskaitos

Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ilgalaikio turto straipsnyje „Ilgalaikis finansinis turtas“ nurodyto turto balansinė vertė – 1 066 207,17 tūkst. Lt. Atkreiptinas dėmesys, kad dalį šios vertės (543 526,95 tūkst. Lt) sudaro ministerijai pavaldžios įstaigos Generalinės miškų urėdijos nurodyta investicijų į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus – keturiasdešimt dvi valstybės įmonės (miškų urėdijas) – balansinė vertė, užregistruota apskaitoje pagal 15-ojo VSAFAS „Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir investicijos į kontroliuojamus subjektus“ reikalavimus¹⁴. Šių investicijų vertė gerokai padidėtų, jei pakeitus atitinkamų teisės aktų reikalavimus valstybės įmonės (miškų urėdijos) savo apskaitoje užregistruotų patikėjimo teise valdomų valstybinių miškų ir miškų žemės vertes.

Keturiasdešimt dvi valstybės įmonės (miškų urėdijos) patikėjimo teise valdo didžiąją dalį (per 90 proc.) valstybinės reikšmės miškų ir miškų žemės sklypų¹⁵. Žemė, valstybinės reikšmės miškai pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktus¹⁶ priskiriami valstybės ilgalaikiam materialiajam turtui, tačiau dėl Miškų įstatymo¹⁷ 7 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos nuostatos, įvertinant miškų urėdijų kapitalą, žemė ir miškas vertine išraiška į apskaitą neįtraukiami.

Problema, kad pagal galiojančius teisės aktus valstybei nuosavybės teise priklausantis turtas neužregistruotas apskaitoje (tai daryti turėtų patikėjimo teise miško žemę ir mišką valdančios miškų urėdijos), buvo nurodyta 2010 metais valstybinio audito ataskaitoje „Valstybinių miškų

¹⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-09 įsakymas Nr. 1K-433 (2010-05-05 įsakymo Nr. 1K-151 redakcija) „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 15-ojo standarto patvirtinimo“.

¹⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-05-17 nutarimas Nr. 454 (2010-09-08 nutarimo Nr. 1280 redakcija) „Dėl valstybinės reikšmės miškų perdavimo patikėjimo teise valstybės įmonėms miškų urėdijoms“.

¹⁶ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2002-05-23 įstatymo Nr. IX-900, 2006-07-18 įstatymo Nr. X-771 redakcijos).

¹⁷ Lietuvos Respublikos miškų įstatymas, 1994-11-22 Nr. I-671 (2001-04-10 d. Nr. IX-240, 2011-12-21 įstatymo Nr. XI-1830 redakcija).

ūkio veikla¹⁸, taip pat Išvadoje dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto 2011 metais ataskaitos¹⁹.

Atkreiptinas dėmesys, kad jeigu pakeitus tam tikras Miškų įstatymo nuostatas valstybės įmonės (miškų urėdijos) savo apskaitoje užregistruotų patikėjimo teise valdomų valstybinių miškų ir miškų žemės vertes, šie duomenys taip pat būtų įtraukti į Aplinkos ministerijos sudaromą konsoliduotąją Finansinės būklės ataskaitą, straipsnį „Ilgalaikis finansinis turtas“, todėl šio turto balansinė vertė gerokai padidėtų. Finansinės būklės ataskaitos pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis straipsnyje „Ilgalaikis finansinis turtas“ (A.III. eil.) nurodyto turto balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, be valstybinių miškų ir miškų žemės vertės, sudaro 1 066 207,17 tūkst. Lt.

1.3. Dėl mineralinių išteklių apskaitos

Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ilgalaikio materialiojo turto straipsnyje „Mineraliniai ištekliai ir kitas ilgalaikis turtas“ nurodyto turto balansinė vertė – 6 657 051,07 tūkst. Lt. Šis turtas sudaro 79,2 proc. nuo viso ataskaitoje nurodyto turto (8 402 894,28 tūkst. Lt) vertės.

Ministerijai pavaldi įstaiga Lietuvos geologijos tarnyba yra Žemės gelmių registro valdytoja ir tvarkytoja²⁰, todėl pagal 16-ojo VSAFAS „Biologinis turtas ir mineraliniai ištekliai“ 35⁴ punktą²¹ ji renka informaciją, reikalingą mineralinių išteklių apskaitai. Remiantis 16-ojo VSAFAS „Biologinis turtas ir mineraliniai ištekliai“ 4 punktu²², mineraliniai ištekliai – žemėje ir jos gelmėse esančios bet kokios cheminės ar fizinės būsenos gamtinės mineralinės medžiagos. Mineraliniams ištekliams priskiriamos durpės, klintys, dolomitas, molis, žvyras, požeminis gėlas ir mineralinis vanduo, gipsas ir kiti ištekliai²³. Šiuos išteklius išgaunantys fiziniai ir juridiniai asmenys Lietuvos Respublikos mokesčių už valstybinius gamtos išteklius įstatyme²⁴ nustatyta tvarka deklaruoja ir sumoka mokesčius į valstybės biudžetą.

Remiantis 2012 metais įsigaliojusio 16-ojo VSAFAS „Biologinis turtas ir mineraliniai ištekliai“ 35¹ punktu²⁵, mineralinius išteklius tarnyba turėjo įvertinti mokesčių už gamtos išteklius būsimųjų pajamų dabartine verte. Šios vertės apskaičiavimas paaiškintas 22-ajame VSAFAS „Turto

¹⁸ 2010-03-31 valstybinio audito ataskaita „Valstybinių miškų ūkio veikla“ Nr. VA-P-20-1-7, 33-36 psl. (prieiga per internetą http://www.vkontrole.lt/audito_ataskaitos.aspx?tipas=2).

¹⁹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Išvada dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto 2011 metais ataskaitos, 2012-11-28 Nr. FA-P-60-2-61, 10–12 psl. (prieiga per internetą http://www.vkontrole.lt/auditas_isvados.aspx?tipas=11).

²⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-04-26 nutarimas Nr. 584 (2012-08-21 nutarimo Nr. 986 redakcija) „Dėl Žemės gelmių registro nuostatų patvirtinimo“, 12 p.

²¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-10 įsakymas Nr. 1K-233 (2010-07-02 įsakymo Nr. 1K-216, 2012-03-20 įsakymo Nr. 1K-107 redakcijos) „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 16-ojo standarto patvirtinimo“.

²² Ten pat.

²³ Mineraliniai ištekliai išvardinti 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte lentelėje „Mineraliniai ištekliai“, lentelės forma patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-10 įsakymu Nr. 1K-233 (2010-07-02 įsakymo Nr. 1K-216, 2012-03-20 įsakymo Nr. 1K-107 redakcijos) patvirtinto 16-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Biologinis turtas ir mineraliniai ištekliai“ 2 priedu.

²⁴ Lietuvos Respublikos mokesčių už valstybinius gamtos išteklius įstatymas, 1991-03-21 Nr. I-1163 (2006-05-25 įstatymo Nr. X-616 redakcija).

²⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-10 įsakymas Nr. 1K-233 (2010-07-02 įsakymo Nr. 1K-216, 2012-03-20 įsakymo Nr. 1K-037 redakcijos) „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 16-ojo standarto patvirtinimo“.

nuvertėjimas“: 28 punkte²⁶ pateikta grynujų būsimųjų pinigų srautų dabartinės vertės apskaičiavimo formulė, 30 punkte²⁷ nurodytos prielaidos, kurias reikėtų įvertinti apskaičiuojant grynuosius būsimųjų pinigų srautus. Standarto 33 punkte²⁸ nurodyta, kad, jeigu nenumatoma turto perleisti ar nutraukti su turtu susijusios veiklos, turto naudojimo vertė skaičiuojama įtraukiant ir turto tęstinumo vertę, jos apskaičiavimas pateiktas standarto 2 priede. Remiantis 1-ojo VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“ 6 punktu²⁹, dabartinė vertė vertinant turtą – tai diskontuota būsimąjo laikotarpio pinigų srautų suma, kuria įvertinamas turtas ir kurią, kaip tikimasi, turtas turėtų uždirbti ateityje įprastinėmis veiklos sąlygomis.

Mineralinių išteklių vertę (6 657 051,07 tūkst. Lt) tarnyba apskaičiavo padauginusi 2013 metų pabaigoje esančius detalai išvalgytų įvairių rūšių naudingųjų išteklių (anhidrito, durpių, klinčių, dolomito ir kt.) kiekius iš 2013 metais galiojusių konkrečių išteklių mokesčio tarifų, nustatytų Lietuvos Respublikos mokesčių už valstybinius gamtos išteklius įstatymo 1 ir 2 prieduose³⁰, bet išteklių vertės neįvertino mokesčių už gamtos išteklius būsimųjų pajamų dabartine verte pagal minėto 22-ojo VSAFAS „Turto nuvertėjimas“ reikalavimus. Dėl šios priežasties negalime patvirtinti straipsniuose „Mineraliniai ištekliai ir kitas ilgalaikis turtas“ ir „Kiti rezervai“ nurodytų balansinių verčių (6 657 051,07 tūkst. Lt) teisingumo.

Pažymėtina, kad pagal neteisingą metodą mineralinių išteklių vertė buvo nustatyta ir 2012 metais (2012 m. gruodžio 31 d. mineralinių išteklių balansinė vertė sudarė 63 759 571,0 tūkst. Lt). Tarnyba 2013 metais patikslino mineralinių išteklių balansinę vertę, tačiau taikyta metodika vis dar neatitinka viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų reikalavimų.

Dėl to, kad ministerijai pavaldi įstaiga Lietuvos geologijos tarnyba taikė netinkamą metodą mineralinių išteklių balansinei vertei nustatyti, negalime patvirtinti, kad ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Finansinės būklės ataskaitos pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis straipsniuose „Mineraliniai ištekliai ir kitas ilgalaikis turtas“ (A.IV. eil.) ir „Kiti rezervai“ (F.II.2 eil.) nurodytos balansinės vertės (6 657 051,07 tūkst. Lt) yra teisingos.

1.4. Dėl išankstinių mokėjimų, gautinų sumų, įsipareigojimų, finansavimo sumų apskaitos

Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje straipsniuose „Išankstiniai apmokėjimai“, „Per vienerius metus gautinos sumos“ nurodyta atitinkamai 90 247,24 tūkst. Lt ir 38 201,94 tūkst. Lt, straipsniuose „Mokėtinos sumos į biudžetus ir fondus“, „Tiekėjams mokėtinos sumos“, „Finansavimo sumos“ – atitinkamai 10 591,68 tūkst. Lt, 9 316,88 tūkst. Lt ir 1 395 138,36 tūkst. Lt.

Aplinkos ministerijai pavaldi įstaiga Aplinkos apsaugos agentūra kai kuriais atvejais neteisingai užregistravo išankstinius mokėjimus ir per vienerius metus gautinas sumas, neužregistravo į valstybės biudžetą grąžintinos sumos:

²⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-04 įsakymas Nr. 1K-229 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 22-ojo standarto patvirtinimo“.

²⁷ Ten pat.

²⁸ Ten pat.

²⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-28 įsakymas Nr. 1K-388 (2009-12-24 įsakymo Nr. 1K-476 redakcija) „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 1-ojo standarto patvirtinimo“.

³⁰ Lietuvos Respublikos mokesčių už valstybinius gamtos išteklius įstatymas, 1991-03-21 Nr. I-1163 (2006-05-25 įstatymo Nr. X-616 ir 2011-12-20 įstatymo Nr. XI-1818 redakcijos).

- Sąskaitos Nr. 228 „Sukauptos finansavimo pajamos“ likutis (124,4 tūkst. Lt) nurodytas mažesnis, nes agentūra šioje sąskaitoje nurodė ne visą sumą, kuri turės būti kompensuota iš valstybės biudžeto 2014 metais (auditorių vertinimu, šis likutis turėtų sudaryti per 320 tūkst. Lt arba apie 196 tūkst. Lt daugiau). Atitinkamai buvo sumažintos gauto finansavimo sumos sąskaitoje Nr. 42 (nesilaikyta 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“ 31 punkto³¹).
- Iš anksto sumokėtas sumas dvidešimt vienam tiekėjui agentūra užregistravo ne turtui registruoti skirtose sąskaitose (Nr. 211 „Išankstiniai mokėjimai“, Nr. 112 „Išankstiniai mokėjimai už nematerialųjį turtą“ arba Nr. 121 „Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai“), o sąskaitos Nr. 691 „Tiekėjams mokėtinos sumos“ debete, taip nepagrįstai sumažindama įsipareigojimų likutį 129,1 tūkst. Lt suma. Remiantis 1-ojo VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“ 41 punktu³², turtas ir įsipareigojimai finansinėse ataskaitose turi būti nurodomi atskirai, todėl turto straipsniams priskiriami išankstiniai apmokėjimai, atsižvelgiant į mokėjimų paskirtį, turėjo būti nurodyti straipsnyje „Išankstiniai mokėjimai“ (arba straipsniuose „Nebaigti projektai ir išankstiniai mokėjimai“, „Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai“).
- Agentūra apskaitoje neužregistravo grąžintinos į valstybės biudžetą 924,34 tūkst. Lt sumos – netinkamai panaudotą PHARE programos paramą. Šią paramą įrangai įsigyti 2000 metais buvo gavęs Jungtinių tyrimų centras. VŠĮ Centrinė projektų valdymo agentūra dalį išlaidų (924,34 tūkst. Lt) pripažino netinkamomis finansuoti dėl to, kad paslaugos gavėjas pažeidė sutarties sąlygas dėl paslaugų įvykdymo per nustatytus terminus, ir įpareigojo agentūrą (reorganizuoto Jungtinio tyrimų centro teisių ir pareigų perėmėją) grąžinti jas į valstybės biudžetą³³. Neužregistravusi apskaitoje grąžintinos į valstybės biudžetą sumos ir jos nesuderinusi su valstybės išdu, agentūra nesilaikė 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“ 15 ir 20 punktų³⁴.

Aplinkos ministerijai pavaldi įstaiga Generalinė miškų urėdija, užregistravusi investicijų į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus (valstybės įmones miškų urėdijas) 1 687,90 tūkst. Lt pokytį, t. y. dotacijų sumažėjimą, sąskaitose Nr. 423 „Finansavimo sumos iš Europos Sąjungos (finansinė parama) (gautos)“ ir Nr. 7013 „Panaudotų finansavimo sumų iš Europos Sąjungos (finansinės paramos) nepiniginiam turtui įsigyti pajamos“ neužregistravo finansavimo sumų panaudojimo pagal 14-ojo VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“ reikalavimus³⁵.

Pažymėtina, kad įgyvendindamos audito metu teiktas rekomendacijas, Aplinkos apsaugos agentūra 2014 m. gegužės mėnesį užregistravo grąžintiną į valstybės biudžetą sumą, Generalinė miškų urėdija 2014 m. balandžio mėnesį užregistravo finansavimo sumų panaudojimą.

³¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-06-09 įsakymas Nr. 1K-205 (2009-12-24 įsakymo Nr. 1K-475 redakcija) „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 20-ojo standarto patvirtinimo“.

³² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-28 įsakymas Nr. 1K-388 (2009-12-24 įsakymo Nr. 1K-476 redakcija) „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 1-ojo standarto patvirtinimo“.

³³ VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros 2013-05-10 raštas Nr. 2013/2-4747 „Dėl netinkamai panaudotų PHARE programos paramos lėšų grąžinimo“.

³⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-06-09 įsakymas Nr. 1K-205 (2009-12-24 įsakymo Nr. 1K-475 redakcija) „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 20-ojo standarto patvirtinimo“.

³⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-09 įsakymas Nr. 1K-430 (2010-05-13 įsakymo Nr. 1K-157, 2012-12-27 įsakymo Nr. 1K-454 redakcijos) „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 14-ojo standarto patvirtinimo“, 2 priedo 1.6.4 pavyzdys.

Kadangi ministerijai pavaldžios įstaigos kai kuriais atvejais neteisingai užregistravo išankstinius mokėjimus ir per vienerius metus gautinas sumas, neužregistravo į valstybės biudžetą grąžintinos sumos, finansavimo sumų panaudojimo, todėl ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Finansinės būklės ataskaitos pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis straipsniuose „Išankstiniai mokėjimai“ (C.II. eil.) (arba straipsniuose „Nebaigti projektai ir išankstiniai mokėjimai“ (A.I.4 eil.), „Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai“ (A.II.10 eil.) ir „Tiekėjams mokėtinos sumos“ (E.II.9 eil.) nurodytos 129,1 tūkst. Lt mažesnės sumos, straipsniuose „Sukauptos gautinos sumos“ (C.III.5 eil.), „Finansavimo sumos“ (D. eil.), „Mokėtinos sumos į biudžetus ir fondus“ (E.II.6 eil.) nurodytos atitinkamai 1 120,3 tūkst. Lt, 196 tūkst. Lt, 924,34 tūkst. Lt mažesnės sumos, straipsniuose „Finansavimo sumos iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų“ (D.III. eil.) ir „Sukauptas perviršis ir deficitai“ (F.IV. eil.) nurodytos 1 687,90 tūkst. Lt didesnės sumos.

Veiklos rezultatų ataskaitos pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis straipsnyje „Finansavimo pajamos iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų lėšų“ (A.I.3 eil.) nurodytos 1 687,90 tūkst. Lt mažesnės pajamos.

2. PASTEBĖJIMAI DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO DUOMENŲ

Aplinkos ministerijos ir 24 jai pavaldžių įstaigų pagrindu sudaryto 2013 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenys parodo, kiek valstybės biudžeto asignavimų buvo skirta ministerijos vykdomoms programoms įgyvendinti ir kiek jų buvo panaudota, kokia padarytų išlaidų tikslinė paskirtis, kiek buvo planuota ir kiek gauta pajamų, kiek gautinų ir mokėtinų sumų įstaiga turėjo ataskaitinių metų pradžioje ir pabaigoje. Rinkinį sudarančios ataskaitos nurodytos ataskaitos dalyje „Audito apimtis ir metodai“.

Aplinkos ministerijai pavaldžiose įstaigose (Aplinkos projektų valdymo agentūroje ir Generalinėje miškų urėdijoje) buvo nustatyta reikšmingų neatitikimų, dėl kurių išlaidos Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (formoje Nr. 2) buvo nurodytos pagal išlaidų straipsnius, neatitinkančius išlaidų ekonominės paskirties (nesilaikyta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos reikalavimų³⁶).

Pavyzdžiai

1. Aplinkos projektų valdymo agentūra projektus vykdančioms uždarytų akcinių bendrovių, akcinių bendrovių, viešųjų įstaigų statusus turinčioms įstaigoms 57 145,7 tūkst. Lt neteisingai mokėjo iš 2.9.2.2.1.01 straipsnio „Pervedamos Europos Sąjungos, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos. Investicijos, skirtos savivaldybėms“ (turėjo mokėti iš 2.9.2.2.1.03 straipsnio „Pervedamos Europos Sąjungos, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos. Investicijos ne valdžios sektoriui“).

³⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 (2010-03-26 įsakymo Nr. 1K-085, 2012-06-07 įsakymo Nr. 1K-218 redakcijos) „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“.

2. Aplinkos projektų valdymo agentūra ne valdžios sektoriaus priskirtoms įstaigoms 1 858,6 tūkst. Lt neteisingai sumokėjo iš 2.9.2.1.1.02 straipsnio „Pervedamos Europos Sąjungos, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos. Einamiesiems tikslams kitiems valdžios sektoriaus subjektams“ (turėjo mokėti iš 2.9.2.1.1.03 straipsnio „Pervedamos Europos Sąjungos, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos. Einamiesiems tikslams ne valdžios sektoriui“).
3. Generalinė miškų urėdija už įsigytą ilgalaikį materialųjį ir trumpalaikį turtą 248,4 tūkst. Lt neteisingai mokėjo iš 2.2.1.1.1.15 straipsnio „Ilgalaikio materialiojo turto einamasis remontas“ (118,4 tūkst. Lt turėjo mokėti iš 2.2.1.1.1.10 straipsnio „Kitos prekės“, 130,0 tūkst. Lt – iš 3.1.1.3.1.02 straipsnio „Kitos mašinos ir įrenginiai“).
4. Generalinė miškų urėdija valstybės įmonei miškų urėdijai apmokėjo išlaidas (262,8 tūkst. Lt) už ilgalaikio turto remontą iš neteisingo 2.4.1.1.1.03 straipsnio „Subsidijos gamybai“ (turėjo mokėti iš 2.8.1.2.1.01 straipsnio „Pervedamos lėšos (kapitalui formuoti“).
5. Generalinė miškų urėdija valstybės įmonėms miškų urėdijoms apmokėjo išlaidas (472,1 tūkst. Lt) už valstybinės reikšmės miško žemės sklypų ir žemės sklypų, perduodamų valstybinės reikšmės miškams įveisti, įregistravimą valstybės vardu Nekilnojamojo turto registre iš neteisingo 2.2.1.1.1.30 straipsnio „Kitos paslaugos“ (turėjo mokėti iš 2.4.1.1.1.03 straipsnio „Subsidijos gamybai“).

Atsižvelgdama į Valstybės kontrolės rekomendacijas ir į Finansų ministerijos leidimą³⁷ iki 2014 m. gegužės 31 d. ištaisyti valstybės biudžeto vykdymo ataskaitas, Aplinkos ministerija patikslino duomenis Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje, todėl joje nurodyti duomenys atitinka padarytų išlaidų ekonominę paskirtį.

Kitose biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarančiose ataskaitose neatitikimų nenustatyta.

3. PASTEBĖJIMAI DĖL VALSTYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO, DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO

Audito metu Aplinkos ministerijoje ir jai pavaldžiose įstaigose nenustatėme reikšmingų iškreipimų, susijusių su valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumu.

4. KITI PASTEBĖJIMAI

4.1. Dėl lėšų aplinkos investiciniams projektams finansuoti naudojimo

Viena iš Aplinkos ministerijos įgyvendinamų programų yra Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programa (toliau – LAAIF programa)³⁸, iš kurios lėšų subsidijų forma finansuojami aplinkos

³⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2014-04-07 raštas Nr. ((3.5.1-04)-6K)-1402918 valstybės biudžeto asignavimų valdytojams „Dėl 2013 metų biudžeto vykdymo suvestinių ataskaitų rinkinių taisymo“.

³⁸ Lėšos suplanuotos Aplinkos taršos mažinimo prevencijos programoje (kodas 01 31).

apsaugos investiciniai projektai, kuriuos įgyvendinus sumažėja neigiamas ūkinės veiklos poveikis aplinkai ir užtikrinamas įgyvendinto projekto tęstinis aplinkos apsaugos efektas³⁹.

Už LAAIF programos lėšomis finansuojamų projektų atranką ir jų įgyvendinimo priežiūrą atsakinga ministerijai pavaldi įstaiga Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondas. Įvertinę šiai programai skirtų lėšų panaudojimą 2011–2013 metais nustatėme, kad nepanaudotas lėšų likutis nuo 2011 metų sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. išaugo nuo 243,2 tūkst. Lt iki 37 714,0 tūkst. Lt. Faktiškai gautos pajamos⁴⁰ per metus sudarė 11 311,7 - 20 943,0 tūkst. Lt, o išlaidos – 1 013,7 - 7 274,8 tūkst. Lt:

1 lentelė. Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programai skirtų lėšų panaudojimas per 2011–2013 metus, tūkst. Lt.

Metai	Nepanaudotas lėšų likutis metų pradžioje	Planuota gauti pajamų	Faktiškai gauta pajamų	Panaudota lėšų	Nepanaudotas lėšų likutis metų pabaigoje (2+4-5)
2011	243,2	9 000,0	20 943,0	1 013,7	20 172,5
2012	20 172,5	11 000,0	18 931,2	7 274,8	31 828,9
2013	31 828,9	11 000,0	11 311,7	5 426,6	37 714,0

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, 2011 m. gruodžio 31 d., 2012 m. gruodžio 31 d. ir 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaitų (1 forma) duomenis.

Pažymėtina, kad ataskaitiniais metais konkrečioms projektams finansuoti skirtos lėšos įprastai išmokamos tik antraisiais–trečiaisiais šio projekto įgyvendinimo metais, nes tokia programos lėšų naudojimo tvarka nustatyta Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos lėšomis finansuojamų investicinių projektų įgyvendinimo ir priežiūros tvarkos apraše (toliau – LAAIF programos įgyvendinimo tvarkos aprašas)⁴¹.

Išanalizavę LAAIF programos lėšų skirstymo procedūras ir trukmę, manome, kad per trumpesnį laiką galėtų būti įgyvendinama daugiau aplinkos investicinių projektų, jeigu šios programos lėšų finansavimo kryptys būtų tvirtinamos ataskaitinių metų pradžioje, o ne ataskaitiniams metams įpusėjus, jei būtų sutrumpintas laikas nuo paraiškų gavimo iki sprendimo skirti (neskirti) finansavimą (finansavimo) konkrečiam projektui įgyvendinti priėmimo. Analizuotu laikotarpiu (2012 ir 2013 metais) nustatyta, kad paraiškų atrankos, jų vertinimo procedūros užtruko beveik metus, sprendimas dėl finansavimo skyrimo pagal 2012 metais gautas paraiškas priimtas tik 2013 metų kovo–lapkričio mėnesiais, pagal 2013 metais gautas paraiškas sprendimas nebuvo priimtas iki 2014 m. birželio 18 dienos.

³⁹ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003-08-29 įsakymu Nr. 437 (2013-07-26 įsakymo Nr. D1-536 redakcija) patvirtintas Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos lėšomis finansuojamų investicinių projektų įgyvendinimo ir priežiūros tvarkos aprašas, 2 p.

⁴⁰ LAAIF programa finansuojama iš valstybės biudžeto pajamų iš mokesčių dalies, gaunamos pagal Lietuvos Respublikos mokesčių už aplinkos teršimą įstatymo (1999-05-13 Nr. VIII-1183, 2010-11-23 įstatymo Nr. XI-1169) 10 str. 1 d. 1 p.

⁴¹ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003-08-29 įsakymas Nr. 437 (2013-07-19 įsakymo Nr. D1-536 redakcija) „Dėl Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos lėšomis finansuojamų investicinių projektų įgyvendinimo ir priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Aplinkos investicinių projektų finansavimo tvarka ir paraiškų atrankos, vertinimo trukmė 2012-2013 metais

Subsidijos aplinkos investiciniams projektams finansuoti teikiamos pagal aplinkos ministro įsakymu patvirtintas finansavimo kryptis⁴².

Finansavimo kryptys 2012 ir 2013 metų projektams finansuoti aplinkos ministro įsakymu buvo patvirtintos einamųjų metų pirmo arba antro ketvirčio pabaigoje⁴³, todėl tik po to fondas galėjo paskelbti kvietimus teikti paraiškas finansuoti projektus: 2012 metais kvietimai paskelbti balandžio 20 d. ir rugsėjo 25 d., 2013 metais – liepos 3 d.

Pasibaigus nustatytam paraiškų teikimo terminui, fondo darbuotojai atliko paraiškų administracinės atitikties ir aplinkosauginį techninį vertinimus (prireikus aplinkosauginiam techniniam vertinimui atlikti pasitelkiamas nepriklausomas ekspertas). Pagal aprašo 34 punktą⁴⁴ fondas turi užtikrinti, kad aplinkosauginis – techninis vertinimas truktų ne ilgiau kaip 60 darbo dienų nuo atlikto paraiškos administracinės atitikties vertinimo datos. Šis terminas gali būti fondo direktoriaus motyvuotu sprendimu pratęstas, atsižvelgiant į gautų paraiškų apimtį ir skaičių.

Gautas paraiškas vertino fonde dirbantys trys specialistai, todėl 2012 metais pagal du paskelbtus kvietimus gautų 74 paraiškų vertinimas užtruko iki 2012 m. gruodžio ir 2013 m. birželio mėnesių, 2013 metais gautų 36 paraiškų vertinimas užtruko iki 2014 metų balandžio mėnesio. Vienas specialistas vienai paraiškai įvertinti vidutiniškai sugaišta 8 darbo dienas. Reikia pažymėti, kad tie patys specialistai vykdo ne tik projektų atranką, bet ir prižiūri šių projektų įgyvendinimą, taip pat atlieka kitos - Gaminių ar pakuotės atliekų tvarkymo - programos lėšomis finansuojamų projektų paraiškų vertinimą ir kontroliuoja skirtų lėšų panaudojimą.

Sprendimą skirti (neskirti) finansavimą konkrečiam aplinkosaugos projektui vykdyti priima aplinkos ministras įsakymu⁴⁵. Pagal 2012 metais gautas paraiškas sprendimas skirti finansavimą buvo priimtas tik 2013 metų kovo-lapkričio mėnesiais⁴⁶, o pagal 2013 metais gautas paraiškas sprendimas nebuvo priimtas iki 2014 m. birželio 18 d. Taigi, sprendimai skirti (neskirti) finansavimą konkrečiam aplinkosaugos projektui vykdyti nuo paraiškos gavimo priimami praėjus beveik metams.

Remiantis Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 7 dalimi⁴⁷, Aplinkos ministerija privalo užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo efektyvumą ir rezultatyvumą, todėl turėtų būti ieškoma galimybių paspartinti LAAIF programos įgyvendinimą, kad nebūtų kaupiami nepanaudotų lėšų likučiai.

⁴² Remiantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003-08-29 įsakymu Nr. 437 (2013-07-19 įsakymo Nr. D1-536 redakcija) patvirtinto Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos lėšomis finansuojamų investicinių projektų įgyvendinimo ir priežiūros tvarkos aprašo 5 punktu, subsidijos teikiamos <...> pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu patvirtintas finansavimo kryptis, kurios skelbiamos LAAIF interneto svetainėje www.laif.lt.

⁴³ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012-03-22 įsakymas Nr. D1-256 „Dėl Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos lėšų naudojimo 2012 m. finansavimo kryptių patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013-06-19 įsakymas Nr. D1-451 „Dėl Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos lėšų naudojimo 2013 m. finansavimo kryptių patvirtinimo“.

⁴⁴ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003-08-29 įsakymas Nr. 437 (2013-07-19 įsakymo Nr. D1-536 redakcija) „Dėl Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos lėšomis finansuojamų investicinių projektų įgyvendinimo ir priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁴⁵ Remiantis Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos lėšomis finansuojamų investicinių projektų įgyvendinimo ir priežiūros tvarkos aprašo 37 punktu, atsižvelgdamas į Atrankos komisijos ar LAAIF darbuotojų ir nepriklausomų ekspertų (jei jie dalyvavo atliekant aplinkosauginį – techninį vertinimą), išvadas bei kitą Projekto informaciją, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo jų gavimo dienos Lietuvos Respublikos aplinkos ministras priima sprendimą skirti (neskirti) finansavimą Projektui. Sprendimas skirti finansavimą įforminamas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu.

⁴⁶ Aplinkos ministro 2013-03-04 įsakymas Nr. D1-181 (2013-07-19 įsakymo Nr. D1-537 redakcija) ir 2013-07-19 įsakymas Nr. D1-560 (2013-07-19 įsakymo Nr. D1-537, 2013-11-13 įsakymo Nr. D1-839 redakcijos).

⁴⁷ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2003-12-23 įstatymo Nr. IX-1946, 2010-12-09 įstatymo Nr. XI-1209 redakcijos).

Aplinkos ministerijos įgyvendinamos Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo (LAAIF) programos nepanaudotų lėšų likutis nuo 2011 metų kasmet didėjo ir 2013 m. gruodžio 31 d. sudarė 37 714,0 tūkst. Lt. Per trumpesnį laiką galėtų būti finansuota daugiau aplinkos investicinių projektų, jeigu šios programos lėšų finansavimo kryptys būtų tvirtinamos ataskaitinių metų pradžioje, o ne ataskaitiniams metams įpusėjus, jei būtų sutrumpintas laikas nuo paraiškų gavimo iki sprendimo skirti (neskirti) finansavimą (finansavimo) konkrečiam projektui įgyvendinti priėmimo. Aplinkos ministerija turėtų imtis priemonių paspartinti programos įgyvendinimą atsižvelgiant į Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 7 dalį, pagal kurią asignavimų valdytojas privalo užtikrinti programos vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo efektyvumą ir rezultatyvumą.

4.2. Dėl paslaugų pirkimo nuolatinėms vidaus administravimo funkcijoms atlikti

Aplinkos ministerijai pavaldi įstaiga Aplinkos projektų valdymo agentūra atlieka jai priskirtas funkcijas įgyvendinant 2004–2006 metų ir 2007–2013 metų Europos Sąjungos paramos programas⁴⁸. Administruojant šias programas patirtos išlaidos kompensuojamos iš Techninės paramos veiksmų programos⁴⁹, o nedidelė su programų administravimu nesusijusių išlaidų dalis – iš valstybės biudžeto lėšų. Agentūroje dirbančių darbuotojų skaičius nuo 2011 metų padidėjo nuo 79 iki 88. Šiuo metu 55 darbuotojai (arba 62,5 proc. visų agentūros darbuotojų) administruoja ES lėšomis finansuojamus projektus, 33 darbuotojai atlieka su administracine agentūros veikla susijusias funkcijas: teisės, personalo, komunikacijos, apskaitos tvarkymo, viešųjų pirkimų organizavimo ir pan.

Kaip ir atliekant ankstesnius 2011 ir 2012 metų auditus⁵⁰, taip ir atliekant šį auditą agentūroje stebima praktika, kai įstaiga iš kitų bendrovių perka specialistų paslaugas nuolatinėms vidaus administravimo funkcijoms atlikti. Pavyzdžiui, 2013 metais buvo įsigytos daugiau kaip dešimtys specialistų paslaugos darbui keturiuose agentūros padaliniuose:

2 lentelė. 2013 metais agentūros padaliniuose dirbę specialistai, kurių paslaugos įsigytos pagal sudarytas sutartis su kitomis bendrovėmis

Agentūros struktūriniai padaliniai	Etatų skaičius padalinyje	Samdytos bendrovės, specialistai nuolatinėms funkcijoms atlikti
1. Personalo ir komunikacijos skyrius	1 vedėjas, 3 specialistai	1 personalo ir komunikacijos skyriaus asistentas 1 mokymų organizavimo specialistas 1 komunikacijos specialisto asistentas
2. Finansų departamento Apskaitos skyrius	1 vedėjas, 2 specialistai	1 buhalteris

⁴⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-31 nutarimu Nr. 649 (2011-06-01 nutarimo Nr. 626 redakcija) „Dėl atsakomybės už Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos įgyvendinimą Lietuvoje paskirstymo tarp valstybės institucijų (Dėl institucijų, atsakingų už Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų, skirtų Lietuvos 2004–2006 metų bendrojo programavimo dokumentui įgyvendinti, administravimo, atsakomybės ir funkcijų paskirstymo)“ patvirtintų Institucijų, atsakingų už Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų, skirtų Lietuvos 2004–2006 metų bendrojo programavimo dokumentui įgyvendinti, administravimą, atsakomybės ir funkcijų paskirstymo taisyklių 4 p.; Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-10-17 nutarimo Nr. 1139 (2012-07-18 nutarimo Nr. 938 redakcija) „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir veiksmų programas“ 3.1.1 p.

⁴⁹ Ši programa finansuojama iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos lėšų.

⁵⁰ Valstybės kontrolės 2012-05-11 raštas Nr. S-(20-2226)-1064 „Dėl audito metu nustatytų dalykų“ ir 2013 m. liepos 15 d. valstybinio audito ataskaita Nr. FA-P-20-2-92 „Dėl Aplinkos ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“, 25–26 psl.

3. Kokybės ir rizikos valdymo skyrius	1 vedėjas, 2 vedėjo pavaduotojai, 5 specialistai	1 kokybės ir rizikos skyriaus specialistas
4. Bendrųjų reikalų ir teisės skyrius	1 vedėjas, 1 pavaduotojas, 8 specialistai	1 viešųjų pirkimų specialistas 1 bendrųjų reikalų ir teisės skyriaus asistentas 1 bendrųjų reikalų ir teisės skyriaus informacinių sistemų specialistas 1 informacinės technologijas aptarnaujanti bendrovė 1 saugos darbe specialistas 1 sutarčių priežiūros specialistas 1 specialistas atliekamiems ūkiniams ir techniniams darbams organizuoti ir koordinuoti.

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Palyginus 2012 ir 2013 metų išlaidas viešųjų pirkimų specialisto, buhalterio, sutarčių administratoriaus ir kitų specialistų paslaugoms apmokėti nustatyta, kad jos padidėjo nuo 354,1 iki 490,8 tūkst. Lt (detalesnė informacija apie sudarytas sutartis ir sumokėtas sumas pateikta 6 priede). Sutartyse dažnai nurodoma, kad specialistai paslaugas turi teikti agentūros patalpose penkias dienas per savaitę, aštuonias valandas per dieną. Už paslaugas sumokamas sutartyse nustatytas nuolatinis atlygis per mėnesį (2,8–6,9 tūkst. Lt).

Praktika, kai perkamos specialistų paslaugos nuolatinio pobūdžio administracinėms funkcijoms atlikti, mūsų nuomone, yra ydinga. Auditoriai apskaičiavo, kad jei nuolatinio pobūdžio užduotis atliktų agentūroje dirbantys darbuotojai, agentūrai skirtos lėšos būtų naudojamos taupiau⁵¹, be to, galėtų būti kaupiami darbuotojams reikalinga patirtis.

Aptariant 2012 metais atlikto valstybinio audito rezultatus, agentūra nurodė sutinkanti, kad, atsižvelgus į tam tikrų paslaugų ilgalaikę teikimo perspektyvą, būtų racionaliau steigti papildomas pareigybes. Atlikdami 2013 metų auditą negavome patvirtinimo, kad būtų buvę imtasi realių veiksmų.

Aplinkos projektų valdymo agentūros komentaras

Aplinkos projektų valdymo agentūra nurodė⁵², kad agentūroje netikslinga steigti papildomus etatus, nes projektų administravimo apimtyms kiekvienais metais ir metų laikotarpiu svyruoja dėl programinių ciklų, dėl projektų specifikos, nes vykdomi statybos darbai, kad būdama biudžetine įstaiga agentūra negali lanksčiai didinti arba mažinti etatų skaičių, todėl pagal poreikį perkamos išorės specialistų (kvalifikuotų ekspertų ir žemesnės kvalifikacijos specialistų) paslaugos.

⁵¹ Pavyzdžiui, už įsigytas ūkinių darbų organizavimo paslaugas, viešųjų pirkimų specialisto, buhalterio paslaugas per mėnesį sumokama nuo 4 100 iki 5 100 Lt. Jeigu šias funkcijas atliktų agentūros darbuotojas (valstybės tarnautojo kategorijai priskirtas specialistas arba pagal darbo sutartį dirbantis darbuotojas), jam mokamas darbo užmokestis per mėnesį galėtų sudaryti nuo 2 711,29 iki 3 946,9 Lt, skaičiavimai pateikti 2013 m. liepos 15 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. FA-P-20-2-92 „Dėl Aplinkos ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“, 25–26 psl. (žr. http://www.vkontrole.lt/audito_ataskaitos.aspx?tipas=1).

Nuo 2013 m. spalio 1 d. padidėjus valstybės tarnautojo darbo užmokesčiui, jam mokamas darbo užmokestis per mėnesį galėtų sudaryti nuo 2 711,29 Lt iki 5 569,92 Lt (sumos apskaičiuotos darant prielaidą, kad dirba A9 arba A13 kategorijos ir pirmą kvalifikacinę klasę turintis valstybės tarnautojas, abiem atvejais įskaičiuotos nuo darbo užmokesčio apskaičiuotos darbdavio sumokamos socialinio draudimo įmokos (30,98 proc.).

⁵² Aplinkos projektų valdymo agentūros 2014-06-27 raštas Nr. (29-2-6)-S-75 „Dėl 2013 m. finansinio (teisėtumo) audito metu pastebėtų dalykų“.

Auditorių vertinimu, samdytų specialistų atliekamos vidaus administravimo funkcijos nesusijusios su administruojamų projektų darbo krūvių svyravimais dėl agentūros nurodytų priežasčių. Tai patvirtina ir agentūros sudaromos ne trumpesnės nei metų trukmės paslaugų teikimo sutartys su paslaugų teikėjais, už paslaugas mokamas fiksuoto dydžio mėnesio atlygis.

Aplinkos ministerijai pavaldi įstaiga Aplinkos projektų valdymo agentūra pirkdama specialistų, atliekančių nuolatinio pobūdžio administracines funkcijas, paslaugas, per 2013 metus išleido 490,8 tūkst. Lt. Lėšos būtų naudojamos taupiau, jei šias funkcijas atliktų agentūroje įdarbinti darbuotojai.

4.3. Dėl valstybės informacinių išteklių valdymo

Valstybės informacinė sistema – valstybės institucijai (institucijoms) ar valstybės įstaigai (įstaigoms) teisės aktų nustatytais funkcijoms, išskyrus vidaus administravimą, atlikti reikalingą informaciją apdorojanti teisinių, organizacinių, techninių ir programinių priemonių visuma⁵³. Pagal Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo reikalavimus turi būti užtikrinamas informacinių išteklių kūrimas, tvarkymas, valdymas, naudojimas, priežiūra, sąveika, planavimas, finansavimas ir sauga⁵⁴.

Ministerija ir jai pavaldi įstaiga Aplinkos projektų valdymo agentūra neužtikrino tinkamo valstybės informacinių išteklių kūrimo ir naudojimo.

Remiantis Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 30 straipsnio 2 dalimi⁵⁵, 31 straipsnio 1, 6 dalimis⁵⁶ ir Valstybės informacinių sistemų kūrimo metodikos 13 punktu⁵⁷, valstybės informacinės sistemos nuostatų patvirtinimas yra vienas iš informacinės sistemos inicijavimo stadijos etapų, valstybės informacinė sistema pradedama kurti tik patvirtinus jos nuostatus ir naudojama tik įteisinta valstybės informacinė sistema. Įstatymo 30 straipsnio 3 dalyje⁵⁸ įtvirtinta, kad nuostatų projekte nurodomi steigiamos valstybės informacinės sistemos tikslai, uždaviniai, valstybės informacinės sistemos valdytojas, tvarkytojas ir kita informacija, o duomenų saugos nuostatų projekte nurodomi informacijos saugumo tikslai, saugumo užtikrinimo prioritetinės kryptys ir kt. Nepatvirtinus informacinių sistemų nuostatų, nėra aišku, kokiems tikslams steigiama valstybės informacinė sistema, kokie sistemos uždaviniai, valstybės informacinės sistemos valdytojas, tvarkytojas, sąveika su kitomis valstybės informacinėmis sistemomis ir registras, iš jų numatomi gauti duomenys ir kita steigiamą valstybės informacinę sistemą apibūdinanti informacija, duomenų ir informacijos pakartotinio panaudojimo sąlygos ir tvarka. Kadangi, kaip minėta, nepatvirtinus sistemos nuostatų, nėra žinomi informacinės sistemos valdytojas ir tvarkytojas, nėra galimybės nustatyti, kas konkrečiai atlieka duomenų saugos reikalavimų laikymosi priežiūrą ir užtikrina, kad informacinė sistema

⁵³ Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas, 2011-12-15 Nr. XI-1807, 2 str. 1 d.

⁵⁴ Ten pat, 1 str. 1 d.

⁵⁵ Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas, 2011-12-15 Nr. XI-1807.

⁵⁶ Ten pat.

⁵⁷ Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2004-10-15 įsakymas Nr. T-131 (2010-07-02 įsakymas Nr. T-101) „Dėl Valstybės informacinių sistemų kūrimo metodinių dokumentų patvirtinimo“.

⁵⁸ Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas, 2011-12-15 Nr. XI-1807.

būtų tvarkoma vadovaujantis teisės aktais, kas privalo užtikrinti, kad duomenys būtų teisingi, tikslūs, išsamūs, nuolat atnaujinami, ir vykdyti kitas įstatyme nustatytas pareigas⁵⁹.

Remiantis minėto įstatymo 31 straipsnio 5 ir 6 dalimis⁶⁰, gali būti naudojama tik įteisinta valstybės informacinė sistema ar jos posistemis, o valstybės informacinė sistema yra laikoma įteisinta valstybės informacinės sistemos valdytoju patvirtinus priėmimo ir tinkamumo eksploatuoti aktą.

Aplinkos ministerija 2006 metais už 79 tūkst. Lt sukūrė informacinę sistemą „NRG-SERT“, 2011 ir 2013 metais skyrė atitinkamai 119,2 tūkst. Lt ir 100 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų sistemos palaikymui užtikrinti (funkciniams pakeitimams, pagal statybų srityje įsigaliojusius teisės aktų pakeitimus, atlikti). Šia sistema naudojasi VĮ Statybos produkcijos sertifikavimo centras ir atestuoti pastatų energetinio naudingumo sertifikavimo ekspertai. Sistema sukurta nesilaikant tuo metu galiojusių Valstybės informacinių sistemų steigimo ir įteisinimo taisyklių II dalies „Informacinių sistemų steigimas“ ir III dalies „Informacinių sistemų įteisinimas“⁶¹ reikalavimų, pagal kuriuos turėjo būti parengti, su atitinkamomis institucijomis suderinti ir patvirtinti šios sistemos ir duomenų saugos nuostatai, nurodyti valstybės informacinės sistemos tikslai, uždaviniai, valstybės informacinės sistemos valdytojas, valstybės informacinės sistemos tvarkytojas (tvarkytojai), sąveika su kitomis valstybės informacinėmis sistemomis ir registrais, iš jų numatomi gauti duomenys ir kita informacija, sukūrus sistemą patvirtintas jos priėmimo ir tinkamumo eksploatuoti aktas. Pagal taisyklių 22 punktą, duomenys kitoms institucijoms kompiuteriniu būdu galėjo būti teikiami tik iš įteisintų informacinių sistemų. Be to, nepatvirtintas šios sistemos priėmimo ir tinkamumo eksploatuoti aktas. Remiantis Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 31 straipsnio 5 ir 6 dalimis⁶², gali būti naudojama tik įteisinta valstybės informacinė sistema ar jos posistemis, o valstybės informacinė sistema yra laikoma įteisinta valstybės informacinės sistemos valdytoju patvirtinus priėmimo ir tinkamumo eksploatuoti aktą.

Aplinkos ministerijai pavaldi įstaiga Aplinkos projektų valdymo agentūra pagal 2012 m. birželio – 2014 m. balandžio mėnesiais galiojusias sutartis pradėjo kurti dvi valstybės informacinės sistemas⁶³, neparengusi šių sistemų nuostatų ir duomenų saugos nuostatų projektų ir nesuderinusi jų Vyriausybės nustatyta tvarka pagal Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 30 straipsnio 2 dalies reikalavimą. Remiantis įstatymo 30 straipsniu, valstybės informacinės sistemos nuostatų projekte nurodomi steigiamos valstybės informacinės sistemos tikslai, uždaviniai, valstybės informacinės sistemos valdytojas, valstybės informacinės sistemos tvarkytojas (tvarkytojai), sąveika su kitomis valstybės informacinėmis sistemomis ir registrais, iš jų numatomi gauti duomenys ir kita steigiamą valstybės informacinę sistemą apibūdinanti informacija, duomenų ir informacijos pakartotinio panaudojimo sąlygos ir tvarka. Valstybės informacinės sistemos duomenų saugos nuostatų projekte nurodoma valstybės informacinės sistemos kategorija, nustatyta remiantis Vyriausybės patvirtintomis valstybės informacinių sistemų, registrų ir kitų informacinių sistemų klasifikavimo gairėmis, informacijos saugumo tikslai, saugumo užtikrinimo prioritetinės kryptys ir kita su steigiamą valstybės

⁵⁹ Ten pat, 34 str.

⁶⁰ Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas, 2011-12-15 Nr. XI-1807.

⁶¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-04-19 nutarimas Nr. 451 „Dėl Valstybės informacinių sistemų steigimo ir įteisinimo taisyklių patvirtinimo“.

⁶² Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas, 2011-12-15 Nr. XI-1807.

⁶³ Viena valstybės informacinė sistema baigta kurti 2012 m. gruodžio mėnesį, kita sistema pradėta kurti 2013 m. ir baigta kurti 2014 m. balandžio mėn.

informacine sistema susijusi informacija. Nesivadovaudama įstatymo 31 straipsnio 6 dalimi, pagal kurią naudojama tik įteisinta valstybės informacinė sistema, agentūra naudojami 2013 metais baigta kurti ir neįteisinta informacinė sistema.

Pavyzdžiai

1. Pagal 2012 m. birželio mėnesį pasirašytą sutartį agentūra sukūrė ES lėšomis finansuojamų projektų pasiektų tikslų monitoringo informacinę sistemą, skirtą užtikrinti tinkamą 2004-2006 m. ES ISPA/Sanglaudos fondo finansuotų projektų pasiektų fizinių ir specialiųjų tikslų įgyvendinimo stebėseną po projektų užbaigimo bei palengvinti 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos finansuojamų projektų dvigubo finansavimo kontrolę, sukurti atliekų ir vandentvarkos sektoriuje vykdomų projektų tikslų monitoringo sistemą. Remiantis su tiekėju sudaryta sutartimi, numatyta galimybė sukurti prieigą ne mažiau kaip 200 sistemos išorės vartotojams (galutiniams paramos gavėjams ir Projektų vykdytojų atstovams), ne mažiau nei 50 prieigų vidiniams vartotojams (agentūros darbuotojams). Sutarties vertė - 380,0 tūkst. Lt (darbai apima detalų poreikio išaiškinimą ir sistemos matmenų nustatymą, monitoringo programos kūrimą, duomenų surinkimą ir suvedimą į duomenų bazę, monitoringo sistemos testavimą). Informacinė sistema sukurta 2012 m. gruodžio mėnesį, pradėta naudoti nuo 2013 metų.
2. Pagal 2013 m. liepos mėnesį pasirašytą sutartį agentūra kūrė Projekto vykdytojų teikiamų darbų sutarčių aktų tikrinimo informacinę sistemą. Remiantis su tiekėju sudaryta sutartimi, sistema skirta užtikrinti efektyvesnę ir spartesnę 2007-2013 m. ES struktūrinės paramos ir 2014-2020 m. ES struktūrinės paramos finansuojamų projektų mokėjimo prašymų patikrinimą ir sumažinti agentūros darbuotojų techninio darbo apimtį ir galimas klaidas tikrinant mokėjimo prašymus ir projekto vykdytojų teikiamų darbų sutarčių aktus. Sistema turėtų naudotis ne mažiau kaip 400 išorės sistemos naudotojų (projektų vykdytojų) ir ne mažiau kaip 50 vidinių sistemos naudotojų (agentūros darbuotojų); turi būti realizuota sąsaja su Sistela ir kitomis dažniausiai naudojamomis sąmatų programomis, realizuota pilna integracija su agentūros naudojama ES finansuojamų projektų pasiektų tikslų monitoringo sistemos duomenų baze. Sutarties vertė - 95,0 tūkst. Lt (darbai apima informacinės sistemos sukūrimą, vartotojo vadovo parengimą, mokymo paslaugas, informacinės sistemos nuostatų ir informacinės sistemos duomenų saugos nuostatų dokumentų projektų parengimą). Informacinė sistema 2014 m. balandžio mėnesį dar nebuvo pradėta naudoti.

Remiantis Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių 7 punktu⁶⁴, investicijų projektus rengia valstybės institucijos, įstaigos ir įmonės, savivaldybių institucijos, įstaigos ir įmonės, taip pat kiti ūkio subjektai, kurių įstatymais ir kitais teisės aktais suteiktiems įgaliojimams vykdyti, strateginiuose planavimo dokumentuose nustatytiems rezultatams pasiekti, taip pat viešojo administravimo funkcijoms atlikti reikia sukurti, įsigyti ilgalaikį materialųjį ar nematerialųjį turtą arba padidinti jo vertę. Neparengusi investicinio projekto, Aplinkos projektų valdymo agentūra 2013 metais 66,5 tūkst. Lt panaudojo valstybės kapitalo investicijoms (Projektų darbų sutarčių aktų tikrinimo informacinės sistemos kūrimui, bendra kuriamos sistemos vertė – 95 tūkst. Lt). Šios lėšos nebuvo įtrauktos į Valstybės investicijų 2013–2015 metų programą ir nenurodytos Informacijos apie valstybės investicijų programos pagal investicijų projektų įgyvendinimo programas ir investicijų projektus vykdymą 2013 m. gruodžio 31 d. formoje (B-8).

⁶⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-04-26 nutarimas Nr. 478 „Dėl valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių patvirtinimo“ (2011-02-23 nutarimo Nr. 205 redakcija).

Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje⁶⁵ nurodyta, kad Susisiekimo ministerijos įgaliota institucija pagal kompetenciją atlieka registų ir valstybės informacinių sistemų steigimo, kūrimo ir funkcionavimo stebėseną, renka ir analizuoja informaciją apie institucijų valdomų informacinių išteklių kūrimą, plėtrą ir tvarkymą ir tam panaudotas lėšas⁶⁶. Šias funkcijas paskirtas vykdyti Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Susisiekimo ministerijos⁶⁷, todėl komitetui aktualu laiku gauti informaciją apie biudžetinių įstaigų poreikį kurti ar sukurtas naujas valstybės informacines sistemas. Duomenys apie visas valstybės informacines sistemas, jų steigimą, kūrimą, reorganizavimą arba modernizavimą, likvidavimą ir funkcionavimą registruojami Registų ir valstybės informacinių sistemų registre⁶⁸. Šio Registro tvarkytoju Vyriausybės nutarimu⁶⁹ paskirtas Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Susisiekimo ministerijos. Pagal registų ir valstybės informacinių sistemų registro nuostatų 15 punktą⁷⁰, registrai duomenis, informaciją, dokumentus ir (arba) jų kopijas teikia įsteigtų registų ir valstybės informacinių sistemų valdytojai arba jų įgalioti registų ar valstybės informacinių sistemų tvarkytojai. Nepaskyrus Aplinkos ministerijos ir Aplinkos projektų valdymo agentūros sukurtų valstybės informacinių sistemų valdytojų ir nepateikus registrai duomenų apie šių sistemų steigimą ir sukūrimą, komitetas neturi išsamios informacijos apie valstybės lėšomis sukurtas informacines sistemas.

Apie ministerijoje ir agentūroje sukurtas ir kol kas neįteisintas informacines sistemas informavome⁷¹ Informacinės visuomenės plėtros komitetą prie Susisiekimo ministerijos.

Nesivadovaudamos informacinių sistemų kūrimo metu galiojusių teisės aktų (Valstybės informacinių sistemų steigimo ir įteisinimo taisyklių II ir III dalių ir Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 31 straipsnio 1 ir 6 dalių) reikalavimais, Aplinkos ministerija ir jai pavaldi įstaiga Aplinkos projektų valdymo agentūra sukūrė tris valstybės informacines sistemas, prieš tai nepatvirtinusios šių sistemų nuostatų, o baigusios kurti dvi sistemas pradėjo naudoti jų neįteisintusios (nepatvirtinusios priėmimo ir tinkamumo eksploatuoti aktų).

Aplinkos projektų valdymo agentūra panaudojo 66,5 tūkst. Lt investicijoms (informacinei sistemai) įsigyti neparengusi investicinio projekto pagal Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių reikalavimus.

5. REKOMENDACIJOS

Audito metu bendradarbiauome (informuodami žodžiu ir raštais (žr. 7 priedą) su ministerija ir jai pavaldžiomis įstaigomis dėl nustatytų neatitikimų, kurių nepašalinus jie galėtų turėti įtakos mūsų nuomonei. Įstaigos geranoriškai reagavo į pateiktus pastebėjimus ir audito metu ištaisė nurodytas klaidas ir ėmėsi priemonių stiprinti kontrolės sistemos veiksmingumą: Aplinkos

⁶⁵ Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas, 2011-12-15 Nr. XI-1807.

⁶⁶ Ten pat.

⁶⁷ Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2010-06-23 įsakymas Nr. 3-401 „Dėl Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Susisiekimo ministerijos nuostatų tvirtinimo“, 2 p.

⁶⁸ Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas, 2011-12-15 Nr. XI-1807, 22 str. 2 d.

⁶⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-10-16 nutarimas Nr. 1263 „Dėl Registų sąrašo reorganizavimo į Registų ir valstybės informacinių sistemų registrą ir Registų ir valstybės informacinių sistemų registro nuostatų patvirtinimo“, 3 p.

⁷⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-10-16 nutarimas Nr. 1263 „Dėl Registų sąrašo reorganizavimo į Registų ir valstybės informacinių sistemų registrą ir Registų ir valstybės informacinių sistemų registro nuostatų patvirtinimo“.

⁷¹ Valstybės kontrolės 2014-07-14 raštas Nr. S-(20-3329)-1930 „Dėl informacijos pateikimo“.

ministerija patikslino biudžeto vykdymo ataskaitas, pavaldi įstaiga Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondas apskaičiavo gautinų sumų nuvertėjimą, pavaldi įstaiga Lietuvos geologijos tarnyba patikslino neteisingai 2013 metų sausio–rugsėjo mėnesiais užpildytas pridėtinės vertės mokesčio deklaracijas, koregavo apskaitoje neteisingai užregistruotus buhalterinius įrašus, pavaldi įstaiga Aplinkos apsaugos agentūra nustatė suminės darbo laiko apskaitos apskaitinio laikotarpio trukmę.

Atsižvelgdami į ataskaitoje nurodytus dalykus, ministerijai rekomenduojame:

- įpareigoti ministerijai pavaldžią įstaigą Valstybės teritorijų planavimo ir statybų inspekciją pergrupuoti iš ilgalaikio materialiojo turto į nematerialiojo turto programinės įrangos ir jos licencijų grupę dvi ugniasienes, šešias operacines sistemas, licencijas, patikslinti apskaičiuotas jų amortizacijos sąnaudas (ataskaitos 1.1. poskyris, 6–9 psl.);
- įpareigoti ministerijai pavaldžią įstaigą Valstybinę saugomų teritorijų tarnybą ir jai pavaldžias įstaigas pagal 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ 37 punktą pripažinti ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis turto, kuriuo įstaigos nesinaudoja (nesinuomoja ar kitaip nesinaudoja) ir nedisponuoja, tvarkymo darbų išlaidas, taip pat apskaitos politikoje nustatyti sukurtos infrastruktūros ir įsigytos įrangos apskaitos ypatumus, vykdant paveldo objektų tvarkymo darbus ir, vadovaujantis tuo, užregistruoti įsigytą turtą apskaitoje (ataskaitos 1.1. poskyris, 6–9 psl.);
- įpareigoti ministerijai pavaldžią įstaigą Lietuvos geologijos tarnybą mineralinius išteklius įvertinti mokesčių už gamtos išteklius būsimųjų pajamų dabartine verte pagal 16-ojo VSAFAS „Biologinis turtas ir mineraliniai ištekliai“ 35¹ punktą (ataskaitos 1.3. poskyris, 10–11 psl.);
- imtis priemonių, kad būtų paspartintas finansavimo skyrimas aplinkosaugos projektams vykdyti pagal Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programą (ataskaitos 4.1. poskyris, 16–18 psl.);
- įvertinti pateiktą informaciją apie pavaldžios įstaigos Aplinkos projektų valdymo agentūros perkamas specialistų paslaugas nuolatinėms vidaus administravimo funkcijoms atlikti ir imtis priemonių, užtikrinančių taupesnę valstybės biudžeto asignavimų naudojimą agentūroje (ataskaitos 4.2. poskyris, 18–20 psl.);
- įteisinti sukurtas valstybės informacinės sistemas: parengti ir nustatyta tvarka suderinti trijų valstybės informacinių sistemų nuostatų ir duomenų saugos nuostatų projektus, patvirtinti sukurtų sistemų priėmimo ir tinkamumo eksploatuoti aktus, užregistruoti duomenis apie įsteigtas ir sukurtas informacines sistemas Registrų ir valstybės informacinių sistemų registre (ataskaitos 4.3. poskyris, 20–23 psl.).

Šios rekomendacijos, nurodant jų įgyvendinimo terminą, pateiktos ir rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. 8 priedą).

2-ojo audito departamento direktorė

Zita Valatkienė

2-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Rita Aniukštytė

Valstybinio audito ataskaitos kopija pateikta Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui.

Auditas atliktas, vykdant 2013-07-24 pavedimą Nr. P-20-1

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:

Rita Aniukštytė (grupės vadovė)

Irina Kiškina

Rima Kursevičiūtė

Rūta Stasiūnaitė (iki 2013-10-18)

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos
ministerijoje atlikto finansinio
(teisėtumo) audito rezultatų“
1 priedas

Aplinkos ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų 2013 metais vykdytos programos, tūkst. Lt

Eil. Nr.	Programos kodas	Programos pavadinimas	Patvirtinti asignavimai	Panaudoti asignavimai
1.	01 30	Aplinkos apsaugos kontrolė ir būklės vertinimas	68 378,4	64 657,7
2.	01 31	Aplinkos taršos mažinimas ir prevencija	857 027,1	466 831,9
3.	01 32	Biologinės įvairovės apsauga, kraštovaizdžio tvarkymas ir išsaugojimas	87 167,9	82 442,7
4.	02 33	Gamtos išteklių ir paveldo vertybių apsauga	3 340,1	24 504,4
5.	02 36	Hidrometeorologiniai stebėjimai ir prognozės	11 124,7	10 805,9
6.	02 39	Bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programa	42 120,5	24 298,8
7.	03 37	Teritorijų planavimo, statybos ir būsto politikos įgyvendinimo koordinavimas	3 7174,0	28 661,1
8.	04 38	Bendrosios aplinkos politikos įgyvendinimo koordinavimas	49 488,5	33 564,3
		Iš viso	1 185 882,1	735 766,8

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 2) duomenis.

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos
 ministerijoje atlikto finansinio
 (teisėtumo) audito rezultatų“
 2 priedas

Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinius sudariusių įstaigų sąrašas

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas
1.	Aplinkos ministerija	13.	Būsto ir urbanistinės plėtros agentūra (įstaigos veikla nutraukta 2014 m. birželio mėn. ⁷²)
Aplinkos ministerijai pavaldžios įstaigos		14.	Generalinė miškų urėdija
2.	Aplinkos apsaugos agentūra	15.	Kauno T. Ivanausko zoologijos muziejus
3.	Aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra	16.	Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondas
4.	Augalų genų bankas	17.	Lietuvos geologijos tarnyba
5.	Alytaus regiono aplinkos apsaugos departamentas	18.	Lietuvos geologijos muziejus
6.	Kauno regiono aplinkos apsaugos departamentas	19.	Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba
7.	Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentas	20.	Lietuvos zoologijos sodas
8.	Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamentas	21.	Respublikinis V. Into akmenų muziejus
9.	Panevėžio regiono aplinkos apsaugos departamentas	22.	Valstybinė miškų tarnyba
10.	Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamentas	23.	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba (jai pavaldžios 34 nacionalinių parkų ir regioninių parkų direkcijos)
11.	Utenos regiono aplinkos apsaugos departamentas	24.	Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija
12.	Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentas	25.	Žinybinis archyvas

⁷² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-06-12 nutarimas Nr. 539 „Dėl biudžetinės įstaigos būsto ir urbanistinės plėtros agentūros veiklos nutraukimo“.

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos
ministerijoje atlikto finansinio
(teisėtumo) audito rezultatų“
3 priedas

Teisės aktai

Audito procedūras, lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimus atlikome vadovaudamiesi teisės aktais.

Audito planavimo etape:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 1998-09-22 Nr. 1138 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų patvirtinimo“.

Biudžeto vykdymo srityje:

2. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas.
4. Lietuvos Respublikos žuvininkystė įstatymas.
5. Lietuvos Respublikos mėgėjiškos žūklės įstatymas (Lietuvos Respublikos mėgėjų žvejybos įstatymas).
6. Lietuvos Respublikos miškų įstatymas.
7. Lietuvos Respublikos valstybės paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti ir daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymas.
8. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymas.
9. Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas.
10. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 2013-01-16 Nr. 70 „Dėl Valstybės paramos, skirtos žuvų ištekliams atkurti ir apsaugoti, teikimo žvejybos plotų naudotojams tvarkos aprašo patvirtinimo“.
11. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 2011-06-08 Nr. 683 „Dėl Nacionalinės išmetamųjų atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos ataskaitos rengimo komisijos sudarymo“.
12. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas 2010-04-06 Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
13. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas 2013-07-03 Nr. D1-493 „Dėl Tinkamų projektų išlaidų kategorijų pagal klimato kaitos specialiosios programos finansavimo kryptis patvirtinimo“.
14. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos investicijų fondo direktoriaus įsakymas 2011-07-29 Nr. B-38 „Dėl Darbo su Klimato kaitos programos projektais tvarkos aprašo patvirtinimo“.
15. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas 2003-08-29 Nr. 437 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos lėšomis finansuojamų investicinių projektų įgyvendinimo ir priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“.

16. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas 2011-05-12 Nr. D1-398 „Dėl Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos lėšų naudojimo 2011 m. finansavimo kryptių patvirtinimo“.
17. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas 2012-03-22 Nr. D1-256 „Dėl Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos lėšų naudojimo 2012 m. finansavimo kryptių patvirtinimo“.
18. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas 2013-06-19 Nr. D1-451 „Dėl Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos lėšų naudojimo 2013 m. finansavimo kryptių patvirtinimo“.
19. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas 2004-03-04 Nr. D1-94 „Dėl Gaminių ar pakuotės atliekų tvarkymo programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo ir tarybos darbo reglamento bei tarybos sudėties patvirtinimo“.
20. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas 2004-05-19 Nr. D1-276 „Dėl Paraiškų dėl aplinkosaugos projektų (priemonių) finansavimo, naudojant Aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšas, pateikimo, šių projektų (priemonių) įvertinimo ir jų finansavimo tvarkos aprašo bei Aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšų panaudojimo tarybos nuostatų patvirtinimo“.
21. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas 2012-12-12 Nr. D1-1082 „Dėl Bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programos administravimo“.
22. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 2001-05-14 Nr. 543 „Dėl Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“.
23. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 2001-04-26 Nr. 478 „Dėl Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių patvirtinimo“.

Turto srityje:

24. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas.
25. Lietuvos Respublikos nekilnojamo turto registro įstatymas.
26. Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas.
27. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 2001-01-05 Nr. 16 „Dėl Valstybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarkos patvirtinimo“.
28. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 2002-12-03 Nr. 1890 „Dėl Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašo patvirtinimo“.
29. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 2001-10-19 Nr. 1250 „Dėl Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
30. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 1995-11-13 Nr. 1428 „Dėl Valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis taisyklių patvirtinimo“.
31. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 1999-06-03 Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“.
32. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 2004-04-19 Nr. 451 „Dėl Valstybės informacinių sistemų steigimo ir įteisinimo taisyklių patvirtinimo“.

33. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 2013-02-27 Nr. 180 „Dėl Valstybės informacinių sistemų steigimo, kūrimo, modernizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
34. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 2012-10-16 Nr. 1263 „Dėl Registrų sąrašo reorganizavimo į Registrų ir valstybės informacinių sistemų registrą ir Registrų ir valstybės informacinių sistemų registro nuostatų patvirtinimo“.
35. Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus įsakymas 2004-10-15 Nr. T-131 „Dėl Valstybės informacinių sistemų kūrimo metodinių dokumentų patvirtinimo“.
36. Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus įsakymas 2014-02-25 Nr. T-29 „Dėl Valstybės informacinių sistemų gyvavimo ciklo valdymo metodikos patvirtinimo“.

Išlaidų ir pajamų srityse:

37. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.
38. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas.
39. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas.
40. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 1993-07-08 Nr. 511 „Dėl Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“.
41. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 2011-11-02 Nr. 1283 „Dėl didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių skaičiaus patvirtinimo“.
42. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 2003-05-14 Nr. 587 „Dėl Darbų, kuriuose gali būti taikoma iki dvidešimt keturių valandų per parą darbo laiko trukmė, sąrašo, darbo ir poilsio laiko ypatumų ekonominės veiklos srityse, patvirtinimo“.
43. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 2006-05-05 Nr. 432 „Dėl viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių, sudaromų ilgiau kaip 3 metams, terminų nustatymo kriterijų ir atvejų, kuriais gali būti sudaromos tokios sutartys, aprašo patvirtinimo“.
44. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 1998-11-17 Nr. 1341 „Dėl tarnybinių lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos ir naudojimo biudžetinėse įstaigose (Dėl tarnybinių lengvųjų automobilių biudžetinėse įstaigose)“.
45. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 2013-09-04 Nr. 811 „Dėl metinio atlyginimo už sąskaitos Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų registre tvarkymą ir atlyginimo už Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų registro duomenų teikimą dydžių ir mokėjimo tvarkos nustatymo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“.

Biudžetinės įstaigos likvidavimo srityje:

46. Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas.

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos
 ministerijoje atlikto finansinio
 (teisėtumo) audito rezultatų“
 4 priedas

Neatitikimai Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2013-12-31 duomenis,
 tūkst. Lt

Eil. Nr.	Straipsniai	Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena	Nustatyti neatitikimai	
			balansinė vertė neteisingai padidinta (+), sumažinta (-)	suma, kurios teisingumo negalime patvirtinti
A.	ILGALAIKIS TURTAS	8 064 297,10		
I.	Nematerialusis turtas	31 313,88		
I.1	Plėtros darbai			
I.2	Programinė įranga ir jos licencijos	6 599,93	-85,64 (sudaro: -74,86-10,78)	
I.3	Kitas nematerialusis turtas	7 286,59		
I.4	Nebaigti projektai ir išankstiniai mokėjimai	17 427,36		
I.5	Prestižas			
II.	Ilgalaikis materialusis turtas	309 724,98		
II.1	Žemė	29,14		
II.2	Pastatai	106 571,42		
II.3	Infrastruktūros ir kiti statiniai	32 041,90		
II.4	Nekilnojamosios kultūros vertybės	32 857,48	+1 331,32	
II.5	Mašinos ir įrenginiai	27 963,77		
II.6	Transporto priemonės	31 632,56		
II.7	Kilnojamosios kultūros vertybės	1 277,79		161,36 eksponatų įvertinti simboline vieno lito, o ne tikrąja verte
II.8	Baldai ir biuro įranga	13 740,32	-48,85 (sudaro: +74,86-123,71)	
II.9	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	5 644,73		
II.10	Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai	57 965,89		
III.	Ilgalaikis finansinis turtas	1 066 207,17		
IV.	Mineraliniai ištekliai ir kitas ilgalaikis turtas	6 657 051,07		6 657 051,07, nes mineralinių išteklių vertė apskaičiuota pagal netinkamą metodiką
B.	BIOLOGINIS TURTAS	580,06		
C.	TRUMPALAIKIS TURTAS	338 017,12		
I.	Atsargos	152 199,41		
I.1	Strateginės ir neliečiamosios atsargos			
I.2	Medžiagos, žaliavos ir ūkinis inventorių	3 487,51	-107,59 (sudaro: +10,78-118,37)	
I.3	Nebaigta gaminti produkcija ir nebaigtos vykdyti sutartys			
I.4	Pagaminta produkcija, atsargos, skirtos parduoti (perduoti)	148 596,41		

Eil. Nr.	Straipsniai	Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena	Nustatyti neatitikimai	
			balansinė vertė neteisingai padidinta (+), sumažinta (-)	suma, kurios teisingumo negalime patvirtinti
I.5	Ilgalaikis materialusis ir biologinis turtas, skirtas parduoti	115,48		
II.	Išankstiniai apmokėjimai	90 247,24	-129,1	
III.	Per vienus metus gautinos sumos	38 201,94		
III.1	Gautinos trumpalaikės finansinės sumos	29,14		
III.2	Gautini mokesčiai ir socialinės įmokos	0,00		
III.3	Gautinos finansavimo sumos	845,93		
III.4	Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas	362,54		
III.5	Sukauptos gautinos sumos	15 258,26	1 120,34 (sudaro: -196*-924,34)	
III.6	Kitos gautinos sumos	21 706,07		
IV.	Trumpalaikės investicijos			
V.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	57 368,53		
	IŠ VISO TURTO:	8 402 894,28		
D.	FINANSAVIMO SUMOS	1 395 138,36	+106,66 (sudaro: -196*+302,66)	
I.	Iš valstybės biudžeto	505 154,11	-242,08	
II.	Iš savivaldybės biudžeto	1 153,03		
III.	Iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų	868 640,04	+1 687,9	
IV.	Iš kitų šaltinių	20 191,19		
E.	ĮSIPAREIGOJIMAI	48 543,44		
I.	Ilgalaikiai įsipareigojimai	98,08		
I.1	Ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai			
I.2	Ilgalaikiai atidėjiniai	69,97		
I.3	Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	28,11		
II.	Trumpalaikiai įsipareigojimai	48 445,36		
II.1	Ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis ir trumpalaikiai atidėjiniai	281,91		
II.2	Ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis	7,64		
II.3	Trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai	0,00		
II.4	Mokėtinios subsidijos, dotacijos ir finansavimo sumos			
II.5	Mokėtinios sumos į Europos Sąjungos biudžetą			
II.6	Mokėtinios sumos į biudžetus ir fondus	10 591,68	-924,34	
II.6.1	Grąžintinos finansavimo sumos	2 646,26		
II.6.2	Kitos mokėtinios sumos biudžetui	7 945,43		

Eil. Nr.	Straipsniai	Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena	Nustatyti neatitikimai	
			balansinė vertė neteisingai padidinta (+), sumažinta (-)	suma, kurios teisingumo negalime patvirtinti
II.7	Mokėtinos socialinės išmokos			
II.8	Grąžintini mokesčiai, įmokos ir jų permokos			
II.9	Tiekėjams mokėtinos sumos	9 316,88	-129,1	
II.10	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	412,34		
II.11	Sukauptos mokėtinos sumos	27 303,66		
II. 12	Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	531,25		
F.	GRYNASIS TURTAS	6 959 212,48		
I.	Dalininkų kapitalas			
II.	Rezervai	6 682 419,90		
II.1	Tikrosios vertės rezervas	25 368,83	+1 028,66	
II.2	Kiti rezervai	6 657 051,07		6 657 051,07, priežastys nurodytos A.IV.
III.	Nuosavybės metodo įtaka	63 118,66		
IV.	Sukauptas perviršis ar deficitas	213 673,91	+1 687,90	
IV.1	Einamųjų metų perviršis ar deficitas	-2 641,49		
IV.2	Ankstesnių metų perviršis ar deficitas	216 315,40		
G.	MAŽUMOS DALIS			
	IŠ VISO FINANSAVIMO SUMŲ, ĮSIPAREIGOJIMŲ, GRYNŲJO TURTO IR MAŽUMOS DALIES:	8 402 894,28		

Šaltinis – Valstybės kontrolė

*suma apytikslė

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos
 ministerijoje atlikto finansinio
 (teisėtumo) audito rezultatų“
 5 priedas

Neatitikimai Veiklos rezultatų ataskaitoje pagal 2013-12-31 duomenis,
 tūkst. Lt

Eil. Nr.	Straipsniai	Ataskaitinis laikotarpis	Nustatyti neatitikimai: sumos neteisingai padidintos, sumažintos
A.	PAGRINDINĖS VEIKLOS PAJAMOS	672 779,27	
I.	FINANSAVIMO PAJAMOS	667 213,59	
I.1.	Iš valstybės biudžeto	238 253,89	242,08 padidinta
I.2.	Iš savivaldybių biudžetų	503,97	
I.3.	Iš ES, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų lėšų	425 656,03	1 687,90 sumažinta
I.4.	Iš kitų finansavimo šaltinių	2 799,71	
II.	MOKESČIŲ IR SOCIALINIŲ ĮMOKŲ PAJAMOS		
III.	PAGRINDINĖS VEIKLOS KITOS PAJAMOS	5 565,68	
III.1.	Pagrindinės veiklos kitos pajamos	25 394,73	
III.2.	Pervestinių pagrindinės veiklos kitų pajamų suma	-19 829,05	
B.	PAGRINDINĖS VEIKLOS SAŃAUDOS	-691 311,39	
I.	DARBO UŽMOKESČIO IR SOCIALINIO DRAUDIMO	-109 830,03	
II	NUSIDĖJIMO IR AMORTIZACIJOS	-35 548,00	
III.	KOMUNALINIŲ PASLAUGŲ IR RYŠIŲ	-6 973,60	
IV.	KOMANDIRUOČIŲ	-3 656,42	
V.	TRANSPORTO	-5 136,87	
VI.	KVALIFIKACIJOS KĖLIMO	-1 236,54	
VII.	PAPRASTOJO REMONTO IR EKSPLOATAVIMO	-21 817,00	
VIII.	NUVERTĖJIMO IR NURAŠYTŲ SUMŲ	9,29	
IX.	SUNAUDOTŲ IR PARDUOTŲ ATSARGŲ SAVIKAINA	-7 751,14	
X.	SOCIALINIŲ IŠMOKŲ		
XI.	NUOMOS	-894,05	
XII.	FINANSAVIMO	-429 506,61	
XIII.	KITŲ PASLAUGŲ	-50 236,54	242,08 padidinta
XIV.	KITOS	-18 733,88	
C.	PAGRINDINĖS VEIKLOS PERVERŠIS AR DEFICITAS	-18 532,12	
D.	KITOS VEIKLOS REZULTATAS	262,38	
I.	KITOS VEIKLOS PAJAMOS	432,22	
II.	PERVESTINOS Į BIUDŽETĄ KITOS VEIKLOS PAJAMOS	-114,13	
III.	KITOS VEIKLOS SAŃAUDOS	-55,71	
E.	FINANSINĖS IR INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAS	146,33	
F.	APSKAITOS POLITIKOS KEITIMO IR ESMINIŲ APSKAITOS KLAIDŲ TAISYMO ĮTAKA	-200,98	
G.	PELNO MOKESTIS		
H.	GRYNASIS PERVERŠIS AR DEFICITAS PRIEŠ NUOSAVYBĖS METODO ĮTAKĄ	-18 324,39	
I.	NUOSAVYBĖS METODO ĮTAKA	39 320,93	
J.	GRYNASIS PERVERŠIS AR DEFICITAS	20 996,53	
I.	TENKANTIS KONTROLIUOJANČIAJAM SUBJEKTUI	20 996,53	
II.	TENKANTIS MAŽUMOS DALIAI		

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijoje atlikto
 finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“
 6 priedas

Aplinkos projektų valdymo agentūros 2012 ir 2013 metais sumokėtos sumos už specialistų nuolatinėms vidaus administravimo funkcijoms atlikti paslaugas

Eil. Nr.	Pirkimo objekto pavadinimas	Įmonės pavadinimas	Sudarytos sutarties sąlygos	2012 metais sumokėta suma	2013 metais sumokėta suma	Komentaras
<i>Viešųjų pirkimų specialisto paslaugos</i>						
1.	Viešųjų pirkimų eksperto paslaugų pirkimas	Uždaroji akcinė bendrovė	2012-03-30 sutartis pratęsta iki 2014-12-31; per mėnesį mokama 4,1 tūkst. Lt. (2013 metais paslaugos suteiktos vasario-birželio mėnesiais).	32,9 tūkst. Lt	20,6 tūkst. Lt	Ekspertas turi išnagrinėti agentūros Procedūrų vadovą, teisės aktus, reglamentuojančius Europos Sąjungos 2007–2013 m. struktūrinės paramos administravimą ir panaudojimą Lietuvoje, LR viešųjų pirkimų įstatymą ir kitus su Europos Sąjungos 2007–2013 m. struktūrinės paramos panaudojimu susijusius teisės aktus bei suteikti paslaugas vadovaudamasis Procedūrų vadovo punktais, kurie privalomi agentūros vyr. specialistui (pirkimų specialistui). Nurodytos paslaugos turi būti teikiamos kiekvieną darbo dieną oficialiomis agentūros darbo valandomis jos patalpose. Agentūros reikalavimu sutarties vykdymo metu tiekėjas turės pasiūlyti trumpalaikes paslaugas teikiančius papildomus ekspertus sutartyje nurodytoms užduotims atlikti (suteiktos paslaugos bus apmokamos atsižvelgiant į dirbtų dienų skaičių, vienos dienos įkainį skaičiuojant pagal formulę: pasiūlyto eksperto mėnesio kaina / 21).
<i>Su mokymo organizavimu, techninės ir ūkinės veiklos organizavimu susijusios paslaugos</i>						
2.	Ūkinių ir techninių darbų organizavimo bei vykdymo paslaugų pirkimas	Uždaroji akcinė bendrovė	2012-03-01 ir 2013-02-15 sutartys; pagal jas paslaugų kaina – 4,6 tūkst. Lt per mėn.	42,0 tūkst. Lt	49,9 tūkst. Lt	Bendrovė turi teikti ūkines ir technines paslaugas: organizuoti ir užtikrinti įmonių, teikiančių ūkines ir technines paslaugas, darbą, teikti pasiūlymus dėl agentūros aprūpinimo medžiagomis ir ištekliais, organizuoti nurašytų materialinių vertybių sunaikinimą,

Eil. Nr.	Pirkimo objekto pavadinimas	Įmonės pavadinimas	Sudarytos sutarties sąlygos	2012 metais sumokėta suma	2013 metais sumokėta suma	Komentaras
						organizuoti tinkamą agentūrai priklausančių materialinių vertybių išsaugojimą ir tausojimą, atlikti patalpų, baldų ir kito inventoriaus smulkųjį remontą ir kita. Bendrovė privalo teikti paslaugas ne mažiau kaip 18 val. per savaitę.
3.	Viešųjų ryšių paslaugų pirkimas	Uždaroji akcinė bendrovė	2012-04-02 ir 2013-03-18 sutartys; pagal jas paslaugų kaina – 5 tūkst. Lt per mėn.	40,0 tūkst. Lt	60,0 tūkst. Lt	Pagal 2012 metų sutartį ekspertas turi asistuoti komunikacijos specialistui, kuriant agentūros informacinius leidinius, organizuojant renginius, kuriant pranešimus žiniasklaidai, rengiant agentūros interneto svetaines ir atnaujinant jų turinį, konsultuojant projektų vykdytojus viešinio klausimais ir panašiai. Pagal 2013 metų sutartį bendrovė atsakinga už biuro darbo organizavimo paslaugas, korespondencijos tvarkymą, jos sisteminimą, registravimą ir dokumentų, susijusių projektų viešinimą, archyvavimą, už informacijos atnaujinimą agentūros svetainėje, pagalbą organizuojant agentūros renginius, paslaugų ir prekių tiekėjų sutartinių sąlygų kontrolę. Tiekėjas paslaugas turi teikti kiekvieną darbo dieną agentūros darbo dienomis.
4.	Agentūros sutarčių administravimas	Uždaroji akcinė bendrovė	2013-01-29 sudaryta sutartis, galioja iki 2014-04-30, gali būti pratęsta 6 mėn. Specialisto darbo įkainis per mėnesį – 5 tūkst. Lt.	-	56,5 tūkst. Lt	Specialistas turi suvesti duomenis į agentūros Sutarčių ir mokėjimo valdymo sistemą, rinkti reikalingus sutarčių duomenis (duomenis apie tiekėjus, prekių, paslaugų ar darbų veiklas, sutarties veiklų finansinę informaciją, finansavimo šaltinius ir kt.), registruoti, kaupiti ir ruošti archyviniam saugojimui anksčiau minėtas sutartis; teikti pasiūlymus agentūrai dėl jos standartinių sutarčių ir kitų metodinių su sutartimis susijusių dokumentų rengimo.
5.	Konsultacijų darbuotojų saugos darbe ir sveikatos klausimais teikimo paslaugos	Uždaroji akcinė bendrovė	2012-04-11 sutartis; nustatytas 423,00 Lt atlygis per mėnesį. 2013-04-02 sutartis; nustatytas 302,50 Lt atlygis per mėnesį.	1,1 tūkst. Lt	3,7 tūkst. Lt	Bendrovė turi teikti konsultacijas saugos darbe ir sveikatos, darbo teisės, priešgaisrinės saugos, nelaimingų atsitikimų darbe ir pan. klausimais, pildyti agentūros darbuotojų saugos ir sveikatos būklės pasą, atlikti darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės bei civilinės saugos dokumentacijos būklės vertinimą ir kontrolę ir kita.

Eil. Nr.	Pirkimo objekto pavadinimas	Įmonės pavadinimas	Sudarytos sutarties sąlygos	2012 metais sumokėta suma	2013 metais sumokėta suma	Komentaras
6.	Mokymų projektų vykdytojams organizavimo paslaugų pirkimas	Uždaroji akcinė bendrovė	2012-07-26 sutartis; galioja iki 2012-12-31, gali būti pratęsta du kartus po 12 mėnesių; paslaugų kaina – nuo 234 iki 254 Lt priklausomai nuo dalyvių skaičiaus (bendra paslaugų vertė – 72,6 tūkst. Lt).	9,2 tūkst. Lt	20,4 tūkst. Lt	Bendrovė turi suteikti mokymų organizavimo paslaugas: surasti ir išnuomoti mokymams reikalingas patalpas pagal sutartyje nustatytus reikalavimus, sudėti nukreipiančias nuorodas pastate, kuriame vyksta mokymai; užsakyti kavos pertraukėles, parengti ir suderinti su agentūra mokymų vertinimo anketas, registruoti dalyvius internetu, el. paštu, telefonais, parengti mokymų dalomąją medžiagą dalyviams ir panašiai.
<i>Informacinių technologijų specialisto, rizikos valdymo, buhalterio ir kitų specialistų paslaugos</i>						
7.	Kompiuterinės, biuro technikos ir kitos įrangos techninės priežiūros paslaugų pirkimas	Uždaroji akcinė bendrovė	2012-06-21 sutartis; pastovus 4,9 tūkst. Lt atlygis per mėnesį ir papildomas mokestis už įrangos gedimų šalinimą pagal nustatytus valandinius įkainius. 2013-08-16 sutartis; pastovus 6,9 tūkst. Lt atlygis per mėnesį ir papildomas mokestis už įrangos gedimų šalinimą pagal nustatytus valandinius įkainius.	49,4 tūkst. Lt	57,2 tūkst. Lt	Pagal sutartis bendrovė penkias dienas per savaitę ir aštuonias valandas per dieną (išskyrus poilsio ir švenčių dienas) turi teikti informacinės techninės įrangos, kompiuterių, spausdintuvų, tinklo komutatorių, praėjimo kontrolės sistemų, telefonų ir programinės įrangos techninės priežiūros paslaugas. 2012 m. nustatytas pastovus techninės priežiūros mokestis per mėnesį – 4,9 tūkst. Lt (2013 m. – 6,9 tūkst. Lt) ir papildomas mokestis už įrangos gedimų šalinimą pagal nustatytus valandinius įkainius (nuo 21 iki 272 Lt per valandą, papildomai skaičiuojant atvykimo mokestį – 29 Lt) (2013 m. nustatytas valandinis įkainis nuo 60,50 iki 290,4 Lt, papildomai skaičiuojant atvykimo mokestį – 30,25 Lt).
8.	Buhalterio paslaugų pirkimas	Uždaroji akcinė bendrovė	2012-07-17 sudaryta sutartis; galiojo iki 2012-12-31, buvo pratęsta 12 mėnesių, mokama 5,1 tūkst. Lt per mėnesį (bendra paslaugų vertė negali viršyti 82,0 tūkst. Lt)	28,2 tūkst. Lt	58,0 tūkst. Lt	Bendrovės darbuotojas turi užregistruoti 2007–2013 m. techninės paramos pirminius apskaitos dokumentus į apskaitos programą STEKAS, parengti reikalingas pagalbines lenteles bei buhalterines pažymas. Paslaugos turi būti teikiamos penkias dienas per savaitę, aštuonias valandas per dieną, darbo vieta suteikta agentūros patalpose.
9.	Rizikos valdymo konsultacinės paslaugos	Uždaroji akcinė bendrovė	2012-01-20 sutartis; galioja iki 2012-07-20, gali būti pratęsta vieną kartą 6 mėnesių laikotarpiui, paslaugų vertė – 181,5 tūkst. Lt	151,3 tūkst. Lt	13,9 tūkst. Lt	Bendrovė turi atlikti agentūros veiklos rizikų vertinimą ir parengti rizikų valdymo planą. Paslaugos turi būti teikiamos agentūros patalpose.

Eil. Nr.	Pirkimo objekto pavadinimas	Įmonės pavadinimas	Sudarytos sutarties sąlygos	2012 metais sumokėta suma	2013 metais sumokėta suma	Komentaras
10.	Rizikos valdymo, informacinių technologijų bei personalo valdymo specialistų paslaugų pirkimas	Dvi uždarnosios akcinės bendrovės pagal jungtinės veiklos sutartį	2012-12-21 sutartis Nr. APVA 2012/12/21; įsigalioja nuo 2013 m. sausio 2 d. ir galioja 12 mėnesių; nustatytas atlygis specialistams per mėnesį– 12,5 tūkst. Lt*.	-	150,6 tūkst. Lt*	Bendrovė kiekvieną darbo dieną agentūros patalpose turi vykdyti keturių specialistų (Kokybės ir rizikos valdymo skyriaus specialisto, Personalo ir komunikacijos skyriaus asistento, Bendrųjų reikalų ir teisės skyriaus asistento, Bendrųjų reikalų ir teisės skyriaus IS specialisto) funkcijas.
Iš viso:				354,1 tūkst. Lt	490,8 tūkst. Lt	

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Aplinkos projektų valdymo agentūros duomenis.

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos
 ministerijoje atlikto finansinio
 (teisėtumo) audito rezultatų“
 7 priedas

Raštai Aplinkos ministerijai ir jos pavaldžioms įstaigoms

Eil. Nr.	Įstaiga	Adresas	Antraštė	Registracijos data	Dokumento Nr.
1.	Aplinkos ministerija	A. Jakšto g. 4/9, 01105 Vilnius	Dėl Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos įgyvendinimo	2014-05-13	S-(20-3329)-1324
2.	Aplinkos ministerija	A. Jakšto g. 4/9, 01105 Vilnius	Dėl mokėjimų, atliktų iš netinkamo išlaidų straipsnio	2014-05-21	S-(20-3329)-1378
3.	Aplinkos apsaugos agentūra	A. Juozapavičiaus g. 9, 09311 Vilnius	Dėl audito metu nustatytų neatitikimų	2014-01-06	S-(20-3329)-27
4.	Aplinkos apsaugos agentūra	A. Juozapavičiaus g. 9, 09311 Vilnius	Apie audito metu pastebėtus dalykus	2014-06-12	S-(20-3329)-1517
5.	Aplinkos projektų valdymo agentūra	Labdarių g. 3, 01120 Vilnius	Apie audito metu pastebėtus dalykus	2014-06-12	S-(20-3329)-1518
6.	Aplinkos projektų valdymo agentūra	Labdarių g. 3, 01120 Vilnius	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-07-11	S-(20-3329)-1903
7.	Generalinė miškų urėdija	A. Juozapavičiaus g. 9, 09311 Vilnius	Dėl atliekant auditą nustatytų neatitikimų	2014-05-14	S-(20-3329)-1340
8.	Generalinė miškų urėdija	A. Juozapavičiaus g. 9, 09311 Vilnius	Dėl rekomendacijų įgyvendinimo	2014-07-08	S-(20-3329)-1849
9.	Lietuvos geologijos tarnyba	S. Konarskio g. 35, 03123 Vilnius	Dėl audito metu nustatytų neatitikimų	2013-11-20	S-(20-3329)-2637
10.	Lietuvos geologijos tarnyba	S. Konarskio g. 35, 03123 Vilnius	Apie audito metu pastebėtus dalykus	2014-06-12	S-(20-3329)-1516
11.	Lietuvos geologijos tarnyba	S. Konarskio g. 35, 03123 Vilnius	Dėl mineralinių išteklių apskaitos	2014-07-07	S-(20-3329)-1806
12.	Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija	A. Vienuolio g. 8, 01104 Vilnius	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-06-25	S-(20-3329)-1604
13.	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos	A. Juozapavičiaus g. 9, 09311 Vilnius	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-06-27	S-(20-3329)-1661
14.	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos	A. Juozapavičiaus g. 9, 09311 Vilnius	Dėl rekomendacijų įgyvendinimo	2014-07-11	S-(20-3329)-1898
15.	Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondas	Vytauto g. 12, 08118 Vilnius	Dėl audito rezultatų	2014-07-03	S-(20-3329)-1770
16.	Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentas	A. Juozapavičiaus g. 9, 09311 Vilnius	Dėl audito rezultatų	2014-07-03	S-(20-3329)-1771

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos
 ministerijoje atlikto finansinio
 (teisėtumo) audito rezultatų“
 8 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas/ Priemonės/ Komentarai	Rekomendacijos įvykdymo terminas
1.	Įpareigoti ministerijai pavaldžią įstaigą Valstybės teritorijų planavimo ir statybų inspekciją pergrupuoti iš ilgalaikio materialiojo turto į nematerialiojo turto programinės įrangos ir jos licencijų grupę dvi ugniasienes, šešias operacines sistemas, licencijas, patikslinti joms priskaičiuotas amortizacijos sąnaudas.	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija	Bus koreguotos neteisingai užregistruotos ūkinės operacijos	2014-10-01
2.	Įpareigoti ministerijai pavaldžią įstaigą Valstybinę saugomų teritorijų tarnybą ir jos pavaldžias įstaigas pagal 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ 37 punktą pripažinti ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis turto, kuriuo įstaigos nesinaudoja (nesinuomoja ar kitaip nesinaudoja) ir nedisponuoja, tvarkymo darbų išlaidas, taip pat apskaitos politikoje nustatyti sukurtos infrastruktūros ir įsigytos įrangos apskaitos ypatumus vykdant paveldo objektų tvarkymo darbus ir, vadovaujantis tuo, užregistruoti įsigytą turtą apskaitoje.	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija	Bus koreguotos neteisingai užregistruotos ūkinės operacijos	2014-10-01
3.	Įpareigoti ministerijai pavaldžią įstaigą Lietuvos geologijos tarnybą mineralinius išteklius įvertinti mokesčių už gamtos išteklius būsimųjų pajamų dabartine verte pagal 16-ojo VSAFAS „Biologinis turtas ir mineraliniai ištekliai“ 351 punktą.	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija	Bus parengta ir patvirtinta VSAFAS reikalavimus atitinkanti mineralinių išteklių vertės skaičiavimo metodika	2014-12-31
4.	Imtis priemonių, kad būtų paspartintas finansavimo skyrimas aplinkosaugos projektams vykdyti pagal Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programą.	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija	1. Einamųjų metų LAAIF programos lėšų finansavimo kryptys bus tvirtinamos aplinkos ministro įsakymu ne vėliau kaip iki pirmojo ketvirčio pabaigos. 2. Bus patikslintas LAAIF programos lėšomis finansuojamų investicinių projektų įgyvendinimo ir priežiūros tvarkos aprašas sudarant sąlygas maksimaliai sutrumpinti	2015-03-31 2014-12-31

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas/ Priemonės/ Komentarai	Rekomendacijos įvykdymo terminas
			projektų įgyvendinimo trukmę. 3. 2015 m. (esant finansinėms galimybėms) bus padidintas pareigybių skaičius trimis pareigybėmis ir skirtos papildomos lėšos jų išlaikymui.	Per 1 mėnesį nuo 2015 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatymo įsigaliojimo dienos
5.	Įvertinti pateiktą informaciją apie pavaldžios įstaigos Aplinkos projektų valdymo agentūros perkamas specialistų paslaugas nuolatinėms vidaus administravimo funkcijoms atlikti ir imtis priemonių, užtikrinančių taupesnį valstybės biudžeto asignavimų naudojimą agentūroje.	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija	1. Bus pavesta ministerijos Vidaus audito tarnybai įvertinti Valstybės kontrolės pateiktą informaciją ir pateikti pasiūlymus dėl priemonių, kurios užtikrintų taupesnį valstybės biudžeto asignavimų naudojimą Aplinkos projektų valdymo agentūroje. 2. Atsižvelgiant į pateiktus pasiūlymus bus priimti sprendimai dėl veiksmų, kuriais agentūroje būtų mažinamos išlaidos (jeigu tokios galimybės būtų nustatytos).	2014-12-31
6.	Įteisinti sukurtas valstybės informacinės sistemas: parengti ir nustatyta tvarka suderinti trijų valstybės informacinių sistemų nuostatų ir duomenų saugos nuostatų projektus, patvirtinti sukurtų sistemų priėmimo ir tinkamumo eksploatuoti aktus, užregistruoti duomenis apie įsteigtas ir sukurtas informacines sistemas Registrų ir valstybės informacinių sistemų registre	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija	1. Aplinkos projektų valdymo agentūra parengs Administruojamų projektų darbų sutarčių aktų tikrinimo informacinės sistemos dokumentus ir ją įteisins, taip pat išanalizuos ES lėšomis finansuojamų projektų pasiektų tikslų monitoringo informacinės sistemos funkcionalumo galimybes ir nusprendus, kad dalis informacinėje duomenų bazėje esančios informacijos būtina pateikti ir išorės vartotojams bei kitoms duomenų bazėms, parengs būtinus jos įteisinimui dokumentus. 2. Ministerijos informacinė sistema „NRG-SERT“ bus įteisinta; ministerijos kanclerio potvarkiu bus paskirti asmenys, atsakingi už sistemos įteisinimo	2014-12-31

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas/ Priemonės/ Komentarai	Rekomendacijos įvykdymo terminas
			organizavimą; bus pavesta VĮ Statybos produkcijos sertifikavimo centrui parengti IS įteisinimui reikalingų dokumentų projektus.	
Atstovas ryšiams, atsakingas už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Aplinkos ministerijos Finansų skyriaus vedėja Danutė Mačiokaite, tel. (8-706) 63 638, el.p. d.maciokaite@am.lt.				